

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

На правах рукопису

Світлак Ірина Іванівна

УДК 336.24.07

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОВАДЖЕННЯ
ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНОГО БРОКЕРА ТА
МИТНОГО ПЕРЕВІЗНИКА В УКРАЇНІ**

**Спеціальність: 12.00.07 – теорія управління; адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право**

**Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук**

Науковий керівник:
кандидат юридичних наук,
професор Гіжевський В.К.

Ірпінь – 2005

З М І С Т

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО НАДАННЯ ПОСЛУГ В ГАЛУЗІ МИТНОЇ СПРАВИ	12
1.1. Юридична природа та поняття посередницької діяльності	12
1.2. Історія виникнення посередницької діяльності при здійсненні митних процедур	19
1.3. Види посередницької діяльності в митній галузі та їх сутність ..	25
1.4. Митні послуги: колізії теорії та проблеми практики	42
Висновки до розділу	52
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНОГО БРОКЕРА ТА МИТНОГО ПЕРЕВІЗНИКА	55
.....	
2.1. Роль і місце митних брокерів при здійсненні митних процедур .	55
2.2. Правовий статус митного брокера в Україні	63
2.3. Організаційно-правові засади посередницької діяльності митного перевізника	87
2.4. Організаційно-правові основи взаємодії митного брокера і митного перевізника з митними органами України щодо організації та здійснення митних процедур	114
Висновки до розділу	123
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ БРОКЕРІВ ТА МИТНИХ ПЕРЕВІЗНИКІВ	127
3.1. Теоретичні та практичні проблеми діяльності митних брокерів та митних перевізників	127
3.2. Стан та шляхи удосконалення правового забезпечення посередницької діяльності митних брокерів та митних перевізників	144
3.3. Роль та місце Асоціації митних брокерів України в удосконаленні посередницьких послуг по декларуванню товарів	156
Висновки до розділу	162
ВИСНОВКИ	165
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	169
ДОДАТКИ	190

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Конституція України закріпила право кожного на підприємницьку діяльність, як найважливіше право людини і громадянина, право на діяльність, не заборонену законом. У свою чергу держава забезпечує захист конкуренції у цій сфері діяльності, виключно законами визначає гарантії та правові основи підприємницької діяльності в Україні [1, Ст. 42].

В умовах подальшого формування ринкової економіки держави відповідно продовжує розвиватися і підприємницька діяльність. Але ефективність її здійснення досить часто залежить не тільки від здібностей та фінансових можливостей підприємців, а й від ефективності діяльності органів законодавчої та виконавчої влади всіх рівнів, від належного законодавчого та нормативно-правового забезпечення діяльності посередницьких підприємств.

Сучасний стан ринкової трансформації економіки України передбачає, насамперед, подальшу розбудову таких елементів економічної системи, які, з одного боку, здатні забезпечувати рівні умови для здійснення господарської діяльності для усіх суб'єктів господарювання, а з іншого – виступають інструментами державного впливу на загальну ситуацію в економіці держави.

Це повною мірою стосується посередницької діяльності щодо надання послуг по декларуванню товарів і транспортних засобів та перевезенню товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем.

Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні забезпечується за допомогою спеціального державно-правового механізму, зазначає В.К. Колпаков, складовими якого є: по-перше, організаційно-структурні формування в особі виконавчо-розпорядчих органів держави і місцевого самоврядування, що наділені управлінськими повноваженнями у сфері підприємництва. По-друге, адміністративно-правові засоби впливу на відносини, що складаються в даній сфері. Це, перш за все, акти управління, призначені врегулювати відносини в сфері підприємницької діяльності [142, с. 637].

Інститут посередницької діяльності щодо надання послуг з декларування та перевезення товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем, формувався на основі тієї нормативно-правової бази, яка залишилася у спадок від радянських часів, коли питання про регулювання посередницької діяльності в митній сфері державою не ставилося і практично не вирішувалося. Це стало причиною дещо невпорядкованого, “хаотичного” прийняття нормативно-правових актів, що регулюють зазначену діяльність в митній сфері.

На сьогодні правове регулювання посередницької діяльності в митній сфері будується на принципах виключної юрисдикції України на її митній території; виключної компетенції митних органів України щодо здійснення митної справи; законності; системності; ефективності; додержання прав та охоронюваних законом інтересів фізичних і юридичних осіб; гласності та прозорості.

Чітка та системна регламентація посередницької діяльності дасть можливість уникнути суперечок та непорозумінь між посадовими особами митних органів, з одного боку, та суб'єктами підприємницької діяльності й громадянами з іншого щодо правомірностей митних правовідносин.

Практика правового регулювання посередницької діяльності вказує на необхідність глибокого вивчення і всебічного врахування всього нового, що відбувається в сьогоденній діяльності як в нашій державі, так і за її межами. Це повною мірою стосується і організаційно-правових засад посередницької діяльності в митній сфері взагалі, так і діяльності митного брокера та митного перевізника зокрема. Але при цьому не можна, як показує практика, механічно переносити зарубіжний досвід такої роботи в діяльність державних органів України. Необхідно, як стверджують фахівці, не лише враховувати позитивні аспекти, а й негативні наслідки правового регулювання подібних процесів, що мають місце в діяльності зарубіжних країн.

Перебудова організаційно-правових засад діяльності державного апарату, органів виконавчої влади на місцях, як складова адміністративної реформи в

Україні, обумовлює необхідність значною мірою підвищити ефективність діяльності митних органів у сфері контролю за переміщенням товарів та транспортних засобів через митний кордон України, забезпечити їх кваліфікованими кадрами, здатними працювати професійно, грамотно, чесно, прозоро.

Як зазначалося, будь-який суб'єкт господарської діяльності функціонує у відповідному правовому середовищі, яке формується на основі законодавчої бази держави.

Економічні можливості посередницьких підприємств, що здійснюють свою діяльність у митній сфері, обмежені відповідними правами та обов'язками, які встановлюються органами державного управління. Це дає змогу в певній мірі упорядкувати складну систему взаємодії різних видів діяльності в митній сфері. При цьому, основне завдання полягає у створенні сприятливих умов для реалізації економічних та фінансових інтересів суб'єктів господарської посередницької діяльності.

Посередницька діяльність у митній сфері здійснюється при наявності відповідної ліцензії, виданої Державною митною службою України. Введення та нормативне закріплення ліцензування зазначеної діяльності зумовлено, на наш погляд, змінами в характері впливу держави на суспільні відносини, що складаються в сфері економіки і соціального розвитку суспільства. Проникаючи не лише у сферу виробничої діяльності, але також і в соціальну сферу, воно дає можливість дотримуватися балансів інтересів споживачів, підприємців і інших суб'єктів – з одного боку, і держави, в особі митних органів у нашому випадку, – з іншого.

Проблеми організації та удосконалення посередницької господарської діяльності з точки зору адміністративно-правової науки, теорії управління досліджували такі науковці, як В.Б. Авер'янов, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, В.М. Горшенєва, І.П. Голосніченко, Л.В. Коваль, В.В. Копейчиков. Окремі питання, що відносяться до посередницької підприємницької діяльності в митній сфері (як у загально-теоретичному, так і галузевому аспектах) знайшли своє відображення в працях Б.М. Габричидзе, Є.В. Додіна, С.В. Ківалова, А.Н. Козирів

на, Т.В. Корневої, С.І. Пахомова, К.К. Сандровського, С.С. Терещенка, Р.Б. Шишки та інших.

Окремим аспектам посередницької діяльності в митній сфері приділяли увагу в своїх дослідженнях І. Безкоровайна, Н. Білоусова, В. Богатов, І. Бондаренко, Н. Гончарова, А. Джабраїлов, О. Ланко, О. Спіцин, О. Чигак та інші. Так, І. Безкоровайна досліджує договірну сторону взаємовідносин митних органів з митними посередниками, І. Бондаренко – аналізує чинне й перспективне законодавство, що регулює посередництво в галузі митних правовідносин, Н. Гончарова розглядає правові аспекти добровільного представництва в митній галузі, О. Ланко – загальні питання здійснення посередництва в митній сфері тощо.

Однак нині залишається ще багато дискусійних та практично невирішених питань, що стосуються окремих аспектів посередництва в митній сфері, його правового регулювання.

Не применшуючи ролі і значимості доробку зазначених науковців, необхідно визнати, що в Україні на цей час відсутні спеціальні монографічні дослідження організаційно-правових засад провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника.

Таким чином, недостатня теоретична розробленість обраної теми, її теоретична, прикладна і практична значимість та актуальність зумовлюють потребу в проведенні її поглибленого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження проведено згідно з планами наукових досліджень Державної митної служби України. Тема затверджена вченою радою Національної академії державної податкової служби України 17 березня 2004 року, протокол № 7.

Робота виконана в контексті заходів щодо реалізації Концепції з адміністративної реформи, затвердженої Указом Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 [45].

Крім того, цей напрямок дослідження відповідає основним засадам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, затверджений

Законом України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” від 11 вересня 2003 року № 1160-IV [15].

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає у визначенні організаційно-правових засад, юридичної природи, значення та змісту провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника в Україні.

Відповідно до поставленої мети, завданням дослідження є:

- аналіз юридичної природи посередницької діяльності;
- теоретико-правовий аналіз організаційно-правових засад діяльності митного брокера та митного перевізника;
- дослідження сутності посередницьких послуг, що надаються митним брокером та митним перевізником;
- визначення ролі та місця митного брокера та митного перевізника при здійсненні митних процедур;
- вироблення конкретних рекомендацій, спрямованих на подальше вдосконалення посередницької діяльності по декларуванню та перевезенню відповідних товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем.

Об’єктом дослідження є правовідносини, що виникають при провадженні посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника.

Предметом дослідження є норми права, що регулюють посередницьку діяльність в митній сфері; практика діяльності митних брокерів та митних перевізників стосовно надання посередницьких послуг.

Методи дослідження. Відповідно до поставленої мети та з урахуванням специфіки і об’єкта дослідження використовувалися наступні методи: діалектичний, порівняльно-правовий, системно-структурний, формально-догматичний.

Діалектичний метод використовувався для аналізу стану та розвитку посередницької діяльності в митній сфері взагалі, та митних брокерів і митних перевізників зокрема.

Порівняльно-правовий метод дозволив проаналізувати вітчизняне законодавство в зазначеній сфері в порівнянні його з зарубіжним.

Застосування системно-структурного методу надало можливість визначити місце та роль правових приписів, що регулюють процедуру провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника.

За допомогою формально-догматичного методу з'ясувався зміст посередницьких послуг в митній сфері.

Зазначені методи застосовувалися не ізольовано, а, відповідно, в поєднанні з іншими.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній літературі комплексним, монографічним дослідженням організаційно-правових засад провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника в Україні.

Дане дослідження обґрунтовує ряд наукових положень та висновків, нових у теоретичному та практичному аспектах, які виносяться на захист. Результати проведеного дослідження сформульовані у таких положеннях:

вперше:

- проаналізовано сутність провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника по наданню послуг з декларування товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, або перебувають під митним контролем;

- досліджено та сформульовано особливості правового забезпечення діяльності митного брокера і митного перевізника, детально розкрито його зміст та сформульовано висновок про необхідність вдосконалення нормативно-правових актів, що регламентують процедуру надання посередницьких послуг з декларування та перевезення товарів;

- представлена історична періодизація формування підприємницької діяльності в державі з 1991 року і по теперішній час, визначені основні завдання та значення кожного періоду у становленні інституту посередництва;

- сформульовані напрямки подальшого удосконалення організаційно-

правових засад провадження посередницької діяльності при наданні послуг з декларування товарів і транспортних засобів та їх перевезення;

- запропоновано та обґрунтовано необхідність прийняття Закону України „Про управлінські послуги”, який би чітко врегулював критерії віднесення конкретних видів посередницької діяльності до таких, що потребують дозвільного характеру. Закон дозволить запобігти суб’єктивізму при прийнятті рішень, уникнути суперечностей і неузгодженостей між органами виконавчої влади і суб’єктами господарювання, що виникають при цьому, а також дозволить визначити вичерпний перелік видів послуг, що можуть надаватись при організації митної справи.

- запропоновано авторське розуміння понять „посередницька діяльність у сфері митних правовідносин”, „митні послуги”, „підприємницька діяльність в митній сфері” та „посередницька діяльність при здійсненні митних процедур”. З нових позицій сформульована юридична оцінка посередницької діяльності при здійсненні митних процедур, її видів та особливостей кожної з них.

- запропонована дефініція категорій „митне адміністрування” та „публічно-сервісна діяльність митних органів”. Запровадження вказаних дефініцій усуне неоднозначне тлумачення та змішування понять „митні послуги”, „управлінські послуги митних органів”, „послуги митних посередників”.

Обґрунтовано та запропоновано доповнення до ст. 322 Митного кодексу України „Види стягнень за порушення митних правил” такими видами стягнень як: „призупинення дії ліцензії” та „анулювання ліцензії”, оскільки зазначені заходи адміністративного впливу до порушників митних правил широко застосовуються в практичній діяльності митних органів та стимулюють підвищення якості надання посередницьких послуг митними брокерами та митними перевізниками.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в тому, що розглянуті в ньому положення дозволяють визначити підходи до вирішення як науково-теоретичних, так і практичних організаційно-правових проблем:

– у науково-дослідній сфері – для подальших досліджень організаційно-правових засад провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника при здійсненні ними митних процедур;

– у правотворчій діяльності – для подальшого вдосконалення законодавчих актів та нормативно-правових документів, що регулюють посередницьку діяльність при здійсненні митної справи в Україні (про що свідчить акт впровадження у законодавчу діяльність пропозицій за результатами дисертаційного дослідження, виданий Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності при Верховній Раді України від 19 квітня 2005 року № 06-19/15-550);

– у сфері практичної діяльності митних органів – під час здійснення відповідних митних процедур;

– у навчальному процесі – матеріали дослідження можуть бути використані при викладанні дисциплін “Міжнародне митне право”, “Митна справа” та “Митне право України”, а також при підготовці відповідних посібників, науково-методичних розробок із зазначених дисциплін (акт впровадження результатів дисертаційного дослідження в навчальний процес Вінницького соціально-економічного інституту Відкритого міжнародного університету розвитку людини „Україна” від 1 листопада 2005 року).

Основні положення проведеного дослідження використовуються особисто автором у навчальному процесі при проведенні лекційних та семінарських і практичних занять з курсу “Митна справа” та “Митне право” у Вінницькому соціально-економічному інституті університету “Україна”, а також при підготовці відповідних навчально-методичних документів.

Особистий внесок здобувача. Сформульовані у дисертації положення, узагальнення, оцінки та висновки, рекомендації і пропозиції обґрунтовані дисертантом на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання та аналізу відповідних правових актів та наукових джерел. Ідеї та розробки, що належать Шкарупі В.К., у співавторстві з яким було підготовлено наукову статтю, у дисертації не використовувались.

Апробація результатів дисертації. Результати дослідження, на відповідних етапах, неодноразово обговорювалися на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національної академії Державної податкової служби України, де і виконана робота. Основні положення роботи, теоретичні та практичні висновки оприлюднено на наукових і науково-практичних конференціях.

Емпіричною базою дисертаційного дослідження стало проведення опитування працівників митної галузі та представників посередницьких структур, що надають відповідні послуги в митній сфері.

Публікації. Основні теоретичні положення й висновки дисертації знайшли своє відображення у п'яти наукових статтях, опублікованих у фахових наукових виданнях, та чотирьох доповідях, опублікованих за матеріалами конференцій.

Структура дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які охоплюють одинадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел із 240 найменувань. Повний обсяг дисертації 190 сторінок. Обсяг основного тексту 168 сторінок.

РОЗДІЛ 1

СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО НАДАННЯ ПОСЛУГ В ГАЛУЗІ МИТНОЇ СПРАВИ

1.1. Юридична природа та поняття посередницької діяльності

Перш ніж приступити до дослідження та розгляду юридичної природи, сутності та видів діяльності в галузі митної справи, необхідно виокремити і визначити такі поняття:

- підприємницька діяльність ;
- господарська діяльність;
- посередництво;
- послуги.

Протягом останніх років в Україні тривали і продовжують тривати складні політичні та економічні процеси, пов'язані із визначенням перспектив подальшого розвитку нашої держави. За цих умов важливою була і залишається роль підприємництва як одного з вирішальних чинників соціально-економічних перетворень.

З переходом до ринкової економіки в Україні намітились тенденції до розширення сфери діяльності фізичних і юридичних осіб, які займаються взагалі підприємництвом та безпосередньо професійним посередництвом у різних сферах.

Перебуваючи у постійних економіко-правових відносинах з органами державної влади підприємець фактично виступає перед державою в ролі виразника загальносуспільних інтересів. Адже, коли виникають або поглиблюються розбіжності між інтересами суспільства й держави, це відразу ж, іноді фатально, позначається на успіху його справи та, певна річ, особистому житті. Немає потреби зайвий раз переконувати, що саме середній клас у розвинутих країнах світу становить найчисленнішу „аудиторію” та впевнено тримає пер-

ше місце за рівнем наповнення державного бюджету.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

З метою усунення перешкод на шляху розвитку підприємництва, запровадження нових підходів до його регулювання, законодавцем були внесені суттєві зміни до Закону України „Про підприємництво”. І все ж таки, правове забезпечення системи державної реєстрації було зосереджено в різних законодавчих та нормативно-правових актах. В Україні реєстрацію забезпечували більше півтора десятка типів реєстраторів (від Кабінету Міністрів України до місцевих органів самоврядування). Майже половина органів реєстрації здійснювала процедури реєстрації за сумісництвом. Звідси низька кваліфікація посадових осіб, плінність кадрів, значна кількість помилок при реєстрації тощо.

Для того, щоб розпочати діяльність, суб'єкт підприємництва має одержати значну кількість дозвільних документів та висновків експертиз, які, в основному, базуються на положеннях чинного законодавства. Процес одержання таких документів є надто бюрократичним та довготривалим і суперечливим, зазначає А. Ластовецький, і супроводжується численними додатковими вимогами, які, в свою чергу, також базуються на нормах законодавства [197, с. 18].

Що ж до відносин комерційного посередництва (агентським відношенням) у сфері господарювання та відповідним договорам, що їх оформляють, безпосередньо присвячено гл. 31 Господарського кодексу України та ст. 243 Цивільного кодексу України щодо комерційного представництва; також на загальному рівні відповідні відносини регулює гл. 68 Цивільного кодексу України [3; 9].

Відповідно до статті 295 Господарського кодексу України, комерційним посередництвом є підприємницька діяльність, що полягає в наданні комерційним агентом послуг суб'єктам господарювання при здійсненні ними господарської діяльності шляхом посередництва від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок суб'єкта, якого він представляє [3]. Така діяльність охоплюється

більш широкою загальноцивільною категорією „доручення” (ч. 2 ст. 305 Господарського кодексу України) зі специфікою, обумовленою, зокрема, сферою існування агентських відносин - підприємницька діяльність, сферою застосування - надання послуг в укладенні угод та іншими чинниками, про що йдеться далі. Тому на неї, як вже зазначалося вище, поширюються загальні положення Цивільного кодексу України, що регулюють відносини доручення, та спеціальні положення Господарського кодексу України щодо відносин доручення.

Отже, в широкому розумінні про посередницьку діяльність можна говорити тоді, коли для укладення договору між двома контрагентами необхідною є участь третьої особи - посередника, який вчиняє певні дії (юридичного і фактичного характеру).

Характеризуючи в цілому чинну законодавчу базу підприємництва, необхідно відзначити нестабільність цієї бази, багаточисельну декларативність її положень, незначну кількість норм прямої дії, механізмів реалізації, контролю і відповідальності за невиконання положень законодавчих актів як з боку посадових осіб органів державної влади, так і з боку підприємців. Означена проблема на сьогодні є найважливішою та найскладнішою. В той же час її необхідно негайно розв'язувати, і чим скоріше це буде зроблено, тим буде краще для суспільства та кожного громадянина.

Враховуючи зазначене, основою її розв'язання, на нашу думку, є систематизація законодавства у сфері підприємництва як одного із засобів підвищення ефективності правового регулювання підприємницьких відносин, що виникають між суб'єктами підприємницької діяльності, між ними та державою, між підприємницькими структурами та іншими суб'єктами майнових відносин.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що з метою усунення перешкод на шляху розвитку вітчизняного підприємництва, запровадження нових підходів до державного регулювання підприємництвом Верховною Радою України у 1997 році була прийнята нова редакція статті 4 Закону України „Про підприє-

мництво”. Таким чином, вперше було встановлено принципи ліцензування (обмеженню повинні підлягати тільки ті види підприємництва, які безпосередньо впливають на здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави), втричі скорочено перелік видів діяльності, анульовано всі види робіт, що підлягали ліцензуванню, значно спрощено умови отримання ліцензій. Тотальне ліцензування було ліквідовано.

1 червня 2000 року Верховною Радою України прийнято фундаментальний Закон України „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” [18]. Це єдиний закон прямої дії у сфері ліцензування, який дозволив кодифікувати нормативні акти щодо ліцензування:

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

1.2. Історія виникнення посередницької діяльності при здійсненні митних процедур

Щоб з'ясувати сучасний стан підприємницької посередницької діяльності в митній сфері та її можливості у взаємодії з митними органами, необхідно, передусім, проаналізувати історію її виникнення.

Дослідження існуючих історичних поглядів на становлення та розвиток митної справи, дає підстави стверджувати, що першим праобразом, зародком посередницьких послуг у митній сфері були митні склади.

Виникнення даного інституту пов'язано з ім'ям великого українського гетьмана Богдана Хмельницького. Адже саме за його часів у митній практиці країни зустрічаються як інститути вільних портів, так і вільних митних складів.

У середньовічній Європі одним з основних завдань введення режиму порто-франко (вільний порт) був розвиток міжнародного торгового обороту, для чого у ряді портових міст, розташованих на найважливіших перехрестях міжнародних морських шляхів, передбачалися митні пільги, виняткового характеру у порівнянні з особливо суворими в ту епоху митними тарифами. Та-

ким був, наприклад, вільний порт Гамбург, що користувався широкою автономією [146, с. 21].

В межах такого виділеного району ввіз та вивіз всякого роду товарів і інших предметів проводився без дотримання митних формальностей і звільнявся від сплати митних зборів, якщо такі предмети призначалися для виробництва і споживання усередині зони порто-франко.

При цьому допускалося зберігання ввезених вантажів на складах таких портів без обмеження терміну, їх переупакування, промислова переробка, вивіз в треті країни або углиб даної країни, за межі порто-франко. Проте в останньому випадку мито стягувалось на загальних підставах. Територія порто-франко відрізнялася від решти території держави тільки вищезгаданими особливостями митного режиму, у всіх інших відносинах вона підпорядковувалася загальному для даної держави режиму управління, оскільки скорочення, звуження митної території жодним чином не означало втрати суверенітету над територією порто-франко.

Так, ще перед початком визвольної боротьби продукти сільського господарства України вивозилися по Дніпру, Бугу і Віслі до портів на Балтиці, в Крольовець (Кенігсберг) і Гданьськ.

Але оскільки з початком війни з Польщею цей шлях для українців був втрачений, то Б.Хмельницький вирішив прокласти новий торговий шлях через Білорусію і Пруссію до моря. Одним стратегічно важливим пунктом на цьому шляху для київських купців і ділових людей був Старий Бихов у верхній течії Дніпра, в Білорусії. Саме там універсалом від 15 березня 1657 року був установлений вільний порт.

Оцінюючи даний документ, Іван Крип'якевич в спеціально присвяченій статті пише: „Се був один з останніх тріумфів політики Богдана Хмельницького, результат складної мілітарної і дипломатичної акції. Старий Бихів відразу почав відігравати велику роль в торгівлі через те, що в Бихові „порт створився” [146, с. 22]. Ще знаменніше те, що у договірній практиці Війська Запорізького спостерігалися перші паростки такого роду митних процедур, які у

наш час, в сучасному митному праві утворюють поняття вільних складів – інституту, що вельми близько стоїть до інституту вільних зон (зокрема в його ранній формі, відомій під найменуванням порто-франко, або вільного порту, як в тому ж Старому Бихові).

При підготовці до укладання договору Війська Запорізького з імперією Османа з питання торгівлі і безпеки в 1649 році було складено ряд дуже цікавих, з погляду досліджуваних питань, документів. Так, окрім права українських купців на безмитну торгівлю з турками, в документах йшлося: „Цісар й.м. дозволяє козацькому війську встановлювати і купувати під склади в містах і портах Цісаря й.м. Турецького, що знаходяться як над Чорним так над Білим морем, та їх купцям проживати з усякою вільністю, без будь-яких податків, до ста згаданих років” [146, с. 22].

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

На виконання зазначеного закону Кабінет Міністрів України 30 червня 1998 року прийняв постанову, якою було затверджено Порядок продажу товарів безмитними магазинами [37]. Але і цього було далеко недостатньо для нормального функціонування безмитних магазинів, оскільки Законом України “Про податок на додану вартість” від 3 квітня 1997 року № 168/97-ВР було надано пільги цим магазинам лише по сплаті ПДВ за товари, ввезені з-за кордону [23]. Проблема справляння акцизних зборів залишилась невирішеною. Вона була врегульована лише Указом Президента України від 7 серпня 1998 року № 857, а потім Кабінет Міністрів України постановою від 15 березня 1999 року № 369 вніс зміни і доповнення до своєї постанови від 30 червня 1998 року № 984: зокрема йдеться про те, що тепер в зазначених магазинах дозволяється відкривати не лише звичайні торговельні зали, але й бари та пункти громадського харчування [37]. Крім того, на відміну від попередньої норми щодо шестимісячного зберігання товарів під митним контролем, у магазинах дозволено їх зберігання терміном до трьох років.

Таким чином, прийняття 11 липня 2002 року Митного кодексу України

ознаменувало новий етап становлення інституту митного посередництва в Україні.

1.3. Види посередницької діяльності в митній галузі та їх сутність

Як зазначалося у попередньому підрозділі до підприємницької посередницької діяльності в митній сфері традиційно відноситься діяльність митних брокерів, митних ліцензійних складів та магазинів безмитної торгівлі. З 1 січня 2004 року набрав чинності новий Митний кодекс України (2002 року), який відкрив дорогу новим видам підприємницької діяльності в галузі митної справи, серед яких слід назвати наступні:

- митні перевізники;
- склади тимчасового зберігання;
- вантажні митні комплекси, автопорти, термінали.

Крім цих видів можна з певною долею впевненості стверджувати, що опосередковане відношення до підприємницької діяльності в галузі митної справи також мають:

- експедиційна діяльність або діяльність експедиторів;
- митні аукціони.

Отже, визначивши види підприємницької діяльності в галузі митної справи, розглянемо їх сутність.

Митний брокер - підприємство, що здійснює декларування товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, і має ліцензію на право здійснення митної брокерської діяльності, видану спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи [6, Ст. 176]. Детально діяльність митного брокера буде викладена у розділі 2 дисертації.

Митний ліцензійний склад (далі - МЛС) - спеціально обладнані приміщення, резервуари, майданчики, що використовуються для зберігання товарів у режимі митного складу [6, Ст. 216]. Ліцензування діяльності, пов'язаної з ві-

дкриттям та експлуатацією такого складу, здійснюється відповідно до Закону України від 1 червня 2000 року № 1775 „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” та ліцензійних умов [18]. Саме склади, як зазначалося у попередньому підрозділі дисертації, були найдавнішим видом підприємницької посередницької діяльності при здійсненні митних процедур.

Безпосередньо діяльність митних ліцензійних складів в Україні регулюється положенням, затвердженим наказом Державної митної служби України від 31 грудня 1996 року № 592, в якому визначено, що митний ліцензійний склад – це спеціально обладнане приміщення або інше місце, призначене для зберігання товарів в режимі митного складу [54].

Власниками такого складу є суб’єкти підприємницької діяльності, які отримали ліцензію на право відкриття та експлуатації митного ліцензійного складу. Територія складу є зоною митного контролю.

Склад може бути як відкритого типу (використовується для зберігання товарів будь-якою особою), так і закритого типу (зберігаються товари тільки власника складу). Декларування товарів на складі закритого типу здійснює власник складу. При розміщенні товарів на складі відкритого типу декларування здійснюється виключно власником складу на підставі свідоцтва про визнання його декларантом, а при випуску зі складу – як власником складу, так і власником товару.

Склади закритого типу, як правило, розміщуються на території підприємств, що самостійно укладають зовнішньоекономічні угоди на імпорт товарів в Україну.

З дозволу митного органу на митному ліцензійному складі можуть проводитись операції з товарами по забезпеченню їх зберігання, підготовки до продажу і транспортування. Ці операції не повинні змінювати характеристик товарів, пов’язаних зі зміною їх класифікації за товарною номенклатурою (далі – ТН) зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД) на рівні дев’ятого знаку цифрового коду.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Однак саме в здійсненні цього виду діяльності вже проглядається певне втручання митниці в підприємницьку діяльність власників ВМК. Перш за все, це вимога митних органів щодо надання підприємцем переліку послуг і калькуляції вартості платних послуг, які планується надавати на території ВМК, при його відкритті. Обґрунтування такого втручання наведено в цих же вимогах, затверджених наказом Державної митної служби України “Про затвердження Порядку відкриття вантажного митного комплексу, автопорту, автотерміналу” від 20 жовтня 2003 року № 703 [68]. Цим митниця намагається пересвідчитись в гарантіях суб’єкта “забезпечити безперешкодне виконання перевізником (суб’єктом ЗЕД) узятих ним зобов’язань щодо доставки товарів у митницю призначення та щодо подання документів митному органу в установленій строк”, прорахувавши його доходи та видатки на свій лад.

Останнім часом тема взаємовідносин “митниця – власник ВМК” щодо економічної політики підприємців набуває актуальності. В травні 2005 року керівництво Державної митної служби України листом від 11 травня 2005 року № 11/1-9/5150-ЕП “Про діяльність вантажних митних комплексів, автопортів, автотерміналів” у зв’язку з чисельними скаргами перевізників та суб’єктів ЗЕД на вартість послуг, які надаються їм на території ВМК, вимагає проаналізувати укладені митними органами угоди із власниками ВМК на предмет вивчення об’єктивної вартості послуг (особливо звернувши увагу на вартість послуг, що стягуються в обов’язковому порядку, таких як: стоянка та охорона транспортних засобів, розвантажувально-навантажувальні роботи тощо) та при небажанні зменшити вартість послуг – розірвати з цими підприємствами угоди [88].

Дослідивши зазначену проблематику І.Бондаренко вважає, що використання об’єктів ВМК (протягом 2003 року на території України функціонувало 48 таких комплексів) для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів не суперечило чинному на той час митному

законодавству. Проте відсутність нормативного врегулювання порядку та основних засад співпраці митних органів і власників ВМК спричиняло деякі розбіжності та неоднозначний підхід керівництва митниць до організації роботи підрозділів митного оформлення розміщених на об'єктах ВМК [168, с. 52].

Крім цього, рівень облаштування ВМК був неоднаковим. Якщо деякі ВМК мали практично все необхідне для здійснення митного контролю та митного оформлення – добре обладнані службові приміщення, ваги, навантажувально-вивантажувальні засоби, складські приміщення, естакади тощо, то деякі з них були обладнані за „залишковим” принципом: відсутні ваги, складські приміщення, доглядові майданчики та ін. Така ситуація сприяла, зокрема, формальному підходу до проведення митного огляду вантажів, внаслідок чого допускались порушення митних правил (недобір податків, зборів тощо). Чинний Митний кодекс України встановив єдині організаційні, технічні й технологічні вимоги до ВМК, а також визначив єдиний порядок їх відкриття, який сприяє швидкому та якісному здійсненню митних формальностей та створює умови для надання цілого спектру послуг у митній діяльності [168, с. 52].

З огляду на зазначене, у поточному році Державною митною службою України видано дозвіл на відкриття лише 9-ти таких комплексів. Іншим було відмовлено з причин невідповідності необхідним організаційним, технічним, технологічним вимогам, яким повинні відповідати ВМК, порти, термінали.

Так, враховуючи вимоги сьогодення до якісного здійснення митних процедур, Київський вантажний автомобільний термінал корінним чином перебудував свою роботу. Відсутність черг та швидкий митний контроль і оформлення сприяють задоволенню клієнтів, з одного боку, й ефективній роботі митниці – з іншого. Саме це, переконані працівники столичного вантажного комплексу, заохочує до співпраці переважно більшість суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які, скориставшись послугами терміналу, стають постійними його клієнтами.

В організації роботи брокерсько-консультаційних фірм на вантажному автотерміналі допоміг також вже набутий досвід. Адже свою діяльність цей те-

рмінал починав із надання саме таких послуг. Добре усвідомлюючи всі особливості роботи на вантажному комплексі, було виділено приміщення відразу під чотири брокерські контори. Таким чином, зазначав тодішній голова правління “Консалтингового центру” Ю. Піший, вдалося уникнути будь-чиєї монополії на оформлення документів. Кожен учасник зовнішньоекономічної діяльності самостійно вибирає, до якого саме митного брокера йому звернутися. А в разі ж виникнення спірних питань, кожен клієнт має змогу відразу проконсультуватися в іншій фірмі, не виїжджаючи за територію терміналу [220, с. 31].

Експедитор (транспортний експедитор) – суб’єкт господарювання, який за дорученням клієнта та за його рахунок виконує або організовує виконання транспортно-експедиторських послуг, визначених договором транспортного експедирування. До транспортно-експедиторської діяльності відноситься підприємницька діяльність із надання транспортно-експедиторських послуг з організації та забезпечення перевезень експортних, імпорتنих, транзитних або інших вантажів. Транспортно-експедиторська послуга – робота, що безпосередньо пов’язана з організацією та забезпеченням перевезень експортного, імпортного, транзитного або іншого вантажу за договором транспортного експедирування [24].

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Чинна правова регламентація підприємництва в Україні знаходиться, у процесі становлення та прагне до оптимальної моделі такого регулювання, яке використовується в цивілізованих країнах, зрозуміло, з урахуванням реалій сучасного економічного, політичного та соціального життя нашого суспільства. Внаслідок цього вирішення багатьох питань у даній сфері відбувається в експериментальному порядку. Широка нормативна база регулювання підприємницької діяльності, що створена, характеризується внутрішньою неузгодженістю та суперечливістю, мало сприяє підвищенню якості правового регулювання, яке значно послаблене тим, що переважними актами законодавства про підприємство є підзаконні акти, які не здатні належним чином регла-

ментувати такі відносини. Не дивлячись на це, в окремих ситуаціях слід визнати доцільність прийняття таких актів для невідкладного усунення прогалин у праві, але в цілому компенсувати відсутність правового регулювання можливо лише на рівні закону.

Сьогодні в Україні як ніколи загострилися проблеми законодавства про підприємництво. Ринкові відносини, що формуються в країні, вимагають його швидкого розвитку. Проте законодавство не тільки не випереджає розвиток вагомих аспектів останнього і не створює стимулів для економічної активності, а в ряді випадків, навпаки – йде далеко позаду нього.

На наш погляд, це пояснюється тим, що підприємництво порівняно новий для України соціально-економічний феномен, внаслідок чого законодавство, що його врегульовує, продовжує активно формуватися.

Таким чином, погоджуючись з думкою більшості науковців, можливо дійти висновку про те, що така кількість різноманітних законодавчих актів та нормативно-правових документів, безумовно, не створюватиме прозоре правове поле, не дозволить підприємцям, а також громадянам, які мають намір ними стати, вільно орієнтуватися в його правових приписах.

Необґрунтовано велика кількість, в ряді випадків, неузгоджених актів унеможлиблює запровадження оптимальних організаційно-правових засобів та механізмів, а також зумовлює наявність колізій і дублювання і, як наслідок, неякісність та неефективність правових актів.

Верховною Радою України 29 листопада 2002 року були прийняті, а Президентом України 16 січня 2003 року підписані, Господарський кодекс України [3] та Цивільний кодекс України [9]. Обидва Кодекси відповідно до їх прикінцевих положень набрали чинності з 1 січня 2004 року. Необхідність прийняття зазначених кодексів, які б повною мірою врегулювали питання відносин в економічній та соціальній сферах, не викликала жодних сумнівів. Однак порівняльний аналіз цих актів, які мали б стати основоположними документами в регулюванні відносин у зазначених сферах, свідчить, що ці акти в деяких моментах не узгоджуються між собою, одні й ті самі положення фор-

мулюються по-різному.

Так, відповідно до статті 1 Цивільного кодексу України [9] предметом регулювання цивільного законодавства є особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників. Кодекс застосовується щодо юридичних осіб приватного права, а також до юридичних осіб публічного права у всіх випадках участі останніх у цивільних відносинах (статті 81 та 82). Він не застосовується до майнових відносин, заснованих на адміністративно-му або іншому владному підпорядкуванні однієї сторони другій, якщо інше не встановлено законом (ч.2 Ст. 1). Отже, Цивільним кодексом не регламентуються відносини публічного права. Вони стали предметом регулювання Господарського кодексу України [3].

Проте й останній не став правовим актом, що в повній мірі врегулював би ці питання і заповнив відповідну прогалину. Так, згідно із статтею 1 зазначеного Кодексу видно, що він визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Отже, назріла гостра необхідність розроблення нової схеми та регламенту прийняття управлінських рішень, а також надання управлінських послуг фізичним та юридичним особам у відповідних сферах господарської діяльності.

Наступною проблемою є те, що на сьогодні законодавцем не визначені чіткі критерії віднесення відповідних видів підприємницької діяльності до таких, що потребують дозвільного характеру, що також призводить до суперечок і неузгодженості між органами виконавчої влади і суб'єктами господарювання. У зв'язку з цим назріла гостра необхідність прийняття відповідного законодавчого акта, який би дозволив чітко врегулювати зазначені проблеми. Таким актом міг бути Закон України „Про управлінські послуги”.

Впровадження широкого кола послуг, безперечно, є позитивним явищем, й ще одним кроком до створення демократичних, правових стандартів у взаємовідносинах митних органів та суб'єктів господарювання.

З метою удосконалення чинного законодавства з визначеного питання, на думку автора, доцільним буде запровадження в сфері митної справи категорій „митне адміністрування” та „публічно-сервісна діяльність митних органів”, що в свою чергу, буде сприяти усуненню неоднозначного тлумачення, ототожнення та невірному використанню термінів „митні послуги”, „управлінські послуги у митній сфері”, „послуги митних посередників” і запропонувати наступну дефініцію цих понять:

- *публічно-сервісна діяльність митних органів* - це діяльність митних органів, що проводиться з ініціативи фізичних та юридичних осіб для обслуговування їх потреб, по наданню реєстраційних, ліцензійних, інформаційних, консультаційних та інших послуг, що не складають зміст владно-розпорядчої діяльності митних органів;

- *митне адміністрування* – це державна управлінська діяльність, яка являє собою сукупність організаційно-правових заходів та дій, що здійснюються митними органами України в межах своїх повноважень в забезпеченні митної справи держави.

Висновки до розділу

Отже, підвищенню ефективності роботи всієї системи органів виконавчої влади, в тому числі і митних органів, сприятиме перехід від галузевого до функціонального принципу вироблення управлінських рішень. При цьому підвищується персональна відповідальність посадових осіб на всіх структурних рівнях. В цьому випадку особа, яка приймає рішення, повинна нести відповідальність за невірні рішення, за бездіяльність і волокиту щодо запобігання збитків.

Вважаємо, що цей процес має ґрунтуватися на тому, що:

- надання послуг з боку митних органів необхідно спрямувати на задоволення потреб суспільства з чітким визначенням переліку відповідних послуг, які потрібні суб'єктам, а також критеріїв оцінки якості та ефективності їх надання;

- соціальні процеси повинні регулюватися з боку держави з урахуванням інтересів всього суспільства. Відносини між споживачами та постачальниками товарів та послуг регулюються ринком, окрім тих випадків, коли неможливо адекватно задовольнити потреби суспільства;

- зазначені послуги в галузі митної справи повинні бути платними тільки тоді, коли громадянин має вибір – користуватися цією послугою чи ні;

- послуги у галузі митної справи повинні надаватися, насамперед, на низових рівнях структури виконавчої влади, що забезпечить їх наближення до споживачів. У деяких випадках надання послуг на більш високому структурному рівні може бути обумовлено потребами економіки чи вимогами до якості надання послуги.

Доцільним є також прийняття Закону України „Про управлінські послуги”, який би чітко врегулював критерії віднесення конкретних видів посередницької діяльності до таких, що потребують дозвільного характеру. Закон дозволить запобігти суб'єктивізму при прийнятті рішень, уникнути суперечностей і неузгодженостей між органами виконавчої влади і суб'єктами господарювання, що виникають при цьому, а також дозволить визначити вичерпний перелік видів послуг, що можуть надаватись при організації митної справи.

Введення дефініцій „митне адміністрування” та „публічно-сервісна діяльність митних органів” у загальні положення Митного кодексу України усуне неоднозначне тлумачення, ототожнення понять „митні послуги”, „управлінські послуги митних органів”, „послуги митних посередників”.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Такі види підприємницької діяльності, як діяльність митного брокера, митного перевізника та функціонування митних ліцензійних складів можуть

поєднуватись між собою або існують окремо, незалежно один від одного. Однак для експлуатації митних ліцензійних складів необхідною умовою є наявність ліцензії митного брокера (на цей час – свідоцтва про визнання підприємства декларантом).

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНОГО БРОКЕРА ТА МИТНОГО ПЕРЕВІЗНИКА

2.1. Роль і місце митних брокерів при здійсненні митних процедур

Як зазначають фахівці митної справи, інститут митних брокерів існує давно. Понад сто років вони здійснюють свою діяльність в різних країнах світу. Останнім часом об'єми міжнародної торгівлі значно зростають, що викликає підвищення тарифів і кількості укладених торговельних угод, тому і роль митного брокера значно зросла. Це пояснюється тим, що митне оформлення та декларування мають свої особливості, що потребує певних специфічних знань та умінь. Відповідно їх незнання суттєво ускладнює процес здійснення митних процедур.

На сьогодні ні один імпортер, крупний або дрібний, не може здійснювати ефективну діяльність без використання послуг кваліфікованого митного брокера. В багатьох країнах світу митне оформлення товарів і транспортних засобів проводиться, як правило, лише за участю митних брокерів. Деякі, особливо крупні імпортери утримують штатних фахівців, які працюють виключно на дану компанію. Однак в цілому митні брокери є співробітниками приватних агентств, які діють від імені різних імпортерів і виступають професійними посередниками.

У всіх країнах світу в різний час відношення до митниці було не однозначне, інколи складне. Це підтверджували і учасники зовнішньоекономічної діяльності, і транспортники – ті, хто практично щодня мав ділові стосунки з митниками. Щоб виправити це положення, в Європі, на початку ХІХ століття було ухвалено рішення – створити структуру, яка б спростила взаємовідносини митників з учасниками зовнішньоекономічної діяльності.

Звернемося до історії становлення митної брокерської діяльності на прикладі колишнього СРСР. Чому саме на цьому прикладі? Тому, що наша

держава, в тому числі і митна служба, їх становлення та розвиток безпосередньо пов'язані з Радянським Союзом.

Історія митних брокерів колишнього СРСР не така вже тривала і почалася вона з того, що з метою забезпечення ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю держави постановою Ради Міністрів СРСР від 7 березня 1989 року № 203 „Про заходи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності” була введена система державного регулювання ЗЕД. Вона передбачала:

- реєстрацію учасників зовнішньоекономічних зв'язків;
- декларування товарів та іншого майна, що переміщувались через державний кордон СРСР.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Отже, звертаючись до послуг митного брокера, клієнти мають певні переваги, зокрема:

- з'являється можливість отримувати послуги висококваліфікованих фахівців у такій специфічній сфері, як митне декларування та митне перевезення (оскільки для митних посередників пред'являються певні фінансові, професійні та кваліфікаційні, організаційно-технічні, спеціальні вимоги, а це в свою чергу зменшує ризик клієнтів через таких посередників);

- витрати на послуги, пов'язані з проведенням декларування товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон, а також перевезенням товарів, що перебувають під митним контролем за участю митних посередників, у галузі митної справи значно менші, оскільки розраховуються в розмірі визначеного процента до обсягу товарів, що переміщуються (перевозяться);

- значне збільшення обсягів експортно-імпорتنих операцій та їх оперативне оформлення за допомогою суб'єктів підприємницької діяльності в галузі митної справи, знижує зростання власних витрат на такі цілі та сприяє значній економії часу.

2.2. Правовий статус митного брокера в Україні

Новий Митний кодекс України, який набрав чинності 1 січня 2004 року, став результатом тривалої роботи з удосконалення митного законодавства, зокрема: усунення прогалин; неоднозначного тлумачення окремих правових норм; приведення у відповідність чинного законодавства країни з реаліями сьогодення. Цілком зрозуміло, що прагнення України до європейської інтеграції та інтеграції до світової господарської системи, загалом, не могли залишити митне законодавство без змін. На жаль, прийняття у 2002 році Митного кодексу України не усунуло всіх існуючих проблем, зокрема щодо необхідності приведення законодавства у відповідність з положеннями розділу VII „Підприємницька діяльність із надання послуг з декларування товарів і транспортних засобів та перевезення товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем”. Проблема ґрунтується на відсутності чітко визначеного правового статусу митних брокерів, ліцензійних умов здійснення їх діяльності, та визначенні правової природи даних представницьких правовідносин.

Чинний Митний кодекс містить цілий ряд розділів, яких не було в Митному кодексі України 1991 року. Введення таких розділів сприяло удосконаленню правового регулювання ряду правовідносин у галузі митної справи. Зокрема, серед них такий розділ, як „Підприємницька діяльність із надання послуг з декларування товарів і транспортних засобів та перевезення товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем” [6].

Безперечно, що удосконалення митного законодавства вимагає встановлення порядку діяльності підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи. Реалії сьогодення потребують необхідного наукового осмислення та визначення правового статусу митного брокера та митного перевізника як нових суб'єктів у митній сфері, що не наділені державно-

владними повноваженнями.

У розділі VII Митного кодексу України визначені основи правового статусу митного брокера і митного перевізника. Цю новацію митного законодавства слід розглядати як підсумок еволюції різних форм посередницької діяльності в сфері митної справи, а також як результат звернень до митних органів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору, фахівців у цій сфері щодо законодавчого закріплення цього інституту у митному праві. Митні брокери забезпечують оперативне оформлення експортно-імпортних вантажів, а оскільки останнім часом значно збільшуються обсяги міжнародної торгівлі, то ні один великий чи малий імпортер (експортер) не може здійснювати свою діяльність без використання послуг митного посередника, який би представляв його інтереси перед митними органами. Тому цілком зрозуміло, чому значно зростає роль та посилюється місце митного брокера в сучасних умовах.

Розкриваючи правовий статус митного брокера, передусім з'ясуємо сутність декларанта, оскільки таким також є і митний брокер.

Поняття декларанта, як суб'єкта митних правовідносин, є одним із найважливіших в термінології митного законодавства. Відповідно до визначення термінів, які вживаються в Митному кодексі України (стаття 1), декларант – це юридична чи фізична особа, яка здійснює декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України [6, Ст. 1].

Разом з тим, інтереси підприємств та громадян, як зазначено у статті 26 Митного кодексу України, можуть представляти митні брокери та інші особи на підставі відповідного договору, укладеного з підприємством, або нотаріально посвідченого доручення, виданого громадянином [6, Ст. 26].

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

В законопроекті передбачено введення нового поняття „фахівець із декларування”. Таким фахівцем є особа, що перебуває у трудових відносинах із митним брокером і отримала кваліфікаційне посвідчення фахівця з деклару-

вання. Таке кваліфікаційне посвідчення видається фахівцеві з декларування після проходження обов'язкового курсу навчання у навчальних закладах митної служби. Необхідно зазначити, що спроби визначити статус нового суб'єкта у посередницьких відносинах в митній сфері („фахівця із декларування”) вже зустрічались раніше. Так, у проекті ліцензійних умов провадження діяльності митних брокерів та митних перевізників, що спільно розроблений Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва і Державною митною службою України визначено, що фахівець із декларування – це посадова особа (митний брокер), уповноважена митним органом на здійснення декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон. Цікавим є той факт, що у проекті ліцензійних умов провадження діяльності митних брокерів та митних перевізників, що запропонований Дирекцією Асоціації митних брокерів України таке поняття відсутнє, а запропонований термін „агент з митного оформлення вантажів і товарів”, причому кваліфікаційні вимоги до цієї особи в даному проекті більш ліберальні, ніж у проекті Держмитслужби України.

Серед інших нормативно-правових актів крім Митного кодексу України, що регламентують діяльність підприємців з надання послуг із декларування товарів, транспортних засобів та митного перевезення передусім слід назвати Закон України „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 року, з посиланням на норми статей 178 та 183 зазначеного Кодексу [18; 6]. Цей закон встановив норми прямої дії щодо визначення порядку ліцензування та видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню; встановлення державного контролю у сфері ліцензування та відповідальності суб'єктів господарювання та органів ліцензування за порушення законодавства у сфері ліцензування.

Згідно з частиною третьою статті 3 цього Закону ліцензія є єдиним документом дозвільного характеру, який дає право на зайняття певним видом господарської діяльності, що відповідно до законодавства підлягає обмеженню [18].

Саме в статті 9 цього закону посередницька діяльність митного брокера та митного перевізника розглядається як така, що підлягає ліцензуванню. В даному законі не містяться ліцензійні умови, які передбачені безпосередньо для здійснення посередницької діяльності митних брокерів та митних перевізників, оскільки вони розробляються спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування та затверджуються окремим наказом. Механізм ліцензування також деталізується постановою Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку органів ліцензування” № 1698 від 14 листопада 2000 року та постановою Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності” № 756 від 4 липня 2001 року [30; 29].

На жаль Ліцензійні умови провадження митної брокерської діяльності ще не затверджені, а в пресі, на телебаченні, в Інтернеті можна знайти обговорення проектів ліцензійних умов, авторами яких є Державна митна служба України та Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва, а також Асоціація митних брокерів України. При цьому слід відзначити стійку тенденцію, що спостерігається на даній стадії. Коли автором законопроекту виступає орган державної влади (Державна митна служба України), зміни, як правило, спрямовані на розширення повноважень митних органів при здійсненні митного контролю, а також посилення контролю за експортно-імпортними операціями суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Коли ж автором законопроекту є підприємці або їх об'єднання (Асоціація митних брокерів України, Асоціація міжнародних експедиторів України), зміни, передусім, спрямовані на лібералізацію відносин між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та митними органами.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

- перевірка повноважень власника (володільця) щодо приналежності йому товарів, транспортних засобів та інших предметів;
- надання консультацій власникам (володільцям) вантажів щодо вимог

митного законодавства України.

Митні брокери також зобов'язані: користуватися послугами виключно тих осіб, уповноважених на декларування, які зараховані до штату підприємства, що здійснює декларування на підставі договору; протягом трьох робочих днів інформувати митницю про факти прийому на роботу або звільнення з роботи особи, уповноваженої на декларування; забезпечувати відповідність знань осіб, уповноважених на декларування, які зараховані до штату підприємства, що здійснює декларування на підставі договору, до вимог, передбачених митним законодавством України.

Права, обов'язки і відповідальність підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору, не можуть бути обмежені договором між зазначеним підприємством та власником (володільцем) вантажу.

Підприємство, при припиненні посередницьких функцій зобов'язане протягом 15 днів, з дня припинення зазначеної діяльності надати митному органу, що веде облік операцій, повний звіт про операції щодо митного оформлення, проведені з дня видачі ліцензії. При цьому, підприємство повинно виконати всі зобов'язання перед митним органом, при здійсненні діяльності як митний брокер.

Рішення про припинення діяльності підприємства, як митного брокера, оформляється наказом органу, що видав таку ліцензію. Припинення діяльності підприємства у зв'язку з анулюванням ліцензії окремим наказом не оформляється.

Наказ або розпорядження вручається митному брокеру безпосередньо або направляється йому поштовим відправленням з повідомленням. При припиненні посередницької діяльності підприємству сплачені платежі за видачу ліцензії чи за поновлення її дії не повертаються.

Рішення про скасування кваліфікаційного свідоцтва може бути оскаржене безпосередньо до Держмитслужби України або до суду.

Якщо у правовому регулюванні митної справи сталися істотні зміни, особа, уповноважена на декларування, повинна у місячний строк, після вихо-

ду відповідного наказу начальника митниці, підтвердити відповідність своїх знань новим вимогам шляхом складання заліку комісії митниці. У разі невиконання цієї умови митний орган, який видав кваліфікаційне свідоцтво, припиняє його дію до такого підтвердження, але не більше ніж на два місяці. У разі не підтвердження особою, уповноваженої на декларування, відповідності своїх знань протягом цього терміну, митний орган, який видав кваліфікаційне свідоцтво, скасовує його.

Необхідно також наголосити на тому, що за розголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною, згідно зі статтею 181 Митного кодексу України, митний брокер несе відповідальність відповідно до закону.

Комерційною таємницею підприємства вважаються відомості, пов'язані з виробництвом, технологічною інформацією, управлінням, фінансами та іншою діяльністю підприємства, що не є державною таємницею, розголошення (передача, витік) яких може завдати шкоди його інтересам.

Конфіденційна інформація – це відомості, які знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов. Громадяни, юридичні особи, які володіють інформацією професійного, ділового, виробничого, банківського, комерційного та іншого характеру, одержаного на власні кошти, або такою, яка є предметом їх професійного, ділового, виробничого, банківського, комерційного та іншого інтересу і не порушує передбаченої законом таємниці, самостійно визначають режим доступу до неї, включаючи належність її до категорії конфіденційної, та встановлюють для неї систему (способи) захисту.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Як приклад, у Києві зареєстровано близько півтори тисячі брокерів, проте постійно працює лише тисяча. Так що залік дозволив упорядкувати список не лише якісно, але у кількісному відношенні. Напередодні заліків Асоціація мит-

них брокерів України за домовленістю з Київською регіональною митницею організовує семінар-консультацію, в якому беруть участь провідні фахівці Київської регіональної митниці, керівники Асоціації митних брокерів України та декларанти. Комісія, очолювана одним із заступників начальника Київської регіональної митниці, заздалегідь надає перелік питань, за якими брокери повинні будуть скласти залік. Це дає їм можливість добре підготуватись до випробувань та успішно їх скласти, а як результат – працювати в подальшому якісно, професійно, без помилок.

На наш погляд, якнайшвидше погодження з відповідними відомствами, доопрацювання та затвердження у встановленому порядку зазначених вище Ліцензійних умов послужить передумовою для ефективного розвитку митно-брокерської діяльності в Україні, що в свою чергу безперечно підвищить якість надання подібних послуг.

Доцільно також нашим законодавцям не зупинятись на досягнутому – новий Митний кодекс України, працювати надалі спільно з Державною Митною службою України, Асоціацією митних брокерів України, Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва над удосконаленням митного законодавства, що визначає статус митних посередників, встановлює основи взаємодії між ними, визначає статус Державної митної служби України як ліцензійного органу у цій сфері, адже без митних посередників, які здійснюють представництво та захист інтересів господарюючих суб'єктів, належне митне оформлення товарів практично неможливе.

2.3. Організаційно-правові засади посередницької діяльності митного перевізника

Від часу дії Митного кодексу України 1991 року, в міжнародному зовнішньоекономічному середовищі відбулися відчутні зміни – збільшилися об'єми експортно-імпортних перевезень товарів та потік громадян, які переміщують товари через кордон України, значно зросла кількість вантажних пе-

ревезень як через митний кордон України, так і по території нашої держави. При цьому значна частина такого вантажу знаходиться під митним контролем, що в свою чергу потребує деяких особливостей його переміщення. Все це зумовило ухвалення численних нормативно-правових актів, які регулюють порядок переміщення товарів і предметів через митний кордон України та впровадження у новому Митному кодексі України (2002 року) нового, раніше невідомого для вітчизняних митних відносин, – інституту митних перевізників.

Саме перехід до ринкових відносин в Україні визначив загальні тенденції розширення сфери діяльності фізичних та юридичних осіб, які займаються професійним посередництвом в даній галузі – митних перевізників, які є професійними учасниками митних відносин щодо перевезення товарів, що перебувають під митним контролем і є найбільш підготовленими, щоб надавати клієнту кваліфіковану допомогу.

Організаційно-правові засади провадження діяльності митних перевізників визначені рядом нормативно-правових актів. Основними серед них є:

- Митний кодекс України (розділ VII, глава 27) [6];
- Закон України від 1 червня 2000 року № 1775 „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” [18];
- постанови Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 року № 1698 „Про затвердження переліку органів ліцензування”; від 20 листопада 2000 року № 1719 „Про запровадження ліцензії єдиного зразка для певних видів господарської діяльності”; від 29 листопада 2000 року № 1755 „Про терміни дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу”; від 4 липня 2001 року № 756 „Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності” [30; 39; 41; 29];

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

При цьому, за переоформлення ліцензії справляється плата в розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, яка вноситься перевіз-

ником на відповідний рахунок.

Одночасно з видачею переоформленої ліцензії Держмитслужбою України приймається рішення про визнання попередньої ліцензії недійсною та вносяться відповідні зміни до ліцензійного реєстру. При цьому, строк дії переоформленої ліцензії не може перевищувати строк дії, зазначений у ліцензії, що переоформлюється.

Не переоформлена в установлений строк ліцензія є недійсною.

Зазначеним наказом Держмитслужби України також встановлені підстави для анулювання ліцензії, якими може бути:

- заява митного перевізника про анулювання ліцензії;
- акт про повторне порушення перевізником Ліцензійних умов;
- рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;
- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності;
- акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії;
- акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній чи фізичній особі для провадження господарської діяльності;
- акт про встановлення факту неповідомлення Держмитслужби України в установлений строк про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії;
- акт про невиконання розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов;
- незабезпечення виконання Ліцензійних умов;
- акт про відмову перевізника в проведенні перевірки Держмитслужбою України його діяльності.

При прийнятті Держмитслужбою України рішення про анулювання ліцензії вносяться відповідні зміни до ліцензійного реєстру.

Розглянемо, як в практичній діяльності митних органів здійснюється анулювання ліцензії на провадження посередницької діяльності митного пе-

ревізника. У квітні 2004 року на виконання положень Закону України від 1 червня 2000 року № 1775-III „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” та Митного кодексу України Державною митною службою України, як органом ліцензування, було прийнято рішення про надання статусу митного перевізника шести залізницям України, в тому числі Львівській державній залізниці, Державному підприємству „Придніпровська залізниця”, Донецькій залізниці, Південній залізниці, Одеській залізниці, Державному територіально-галузевому об’єднанню „Південно-Західна залізниця”.

З моменту видачі ліцензій на провадження посередницької діяльності митного перевізника Держмитслужбою України проводився постійний моніторинг за додержанням ліцензіатами Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного перевізника. Так, станом на серпень 2004 року було зафіксовано 90 фактів порушень митного законодавства залізницями України. Протягом 2004 - 2005 років Держмитслужбою України було зафіксовано близько 100 таких випадків зазначеними митними перевізниками [123; 124].

За час дії ліцензій Держмитслужба України неодноразово звертала увагу Укрзалізниці, що відповідно до Закону України від 1 червня 2000 року № 1775-III „Про ліцензування певних видів господарської діяльності”, у разі порушення митним перевізником вимог Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного перевізника, Держмитслужба України, як орган ліцензування, має право на анулювання ліцензії на провадження посередницької діяльності митного перевізника, але порушення продовжувалися.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Чинним законодавством визначається мінімальна гранична балансова вартість основних фондів митного перевізника. Відповідно до Державного класифікатора України класифікація основних фондів ДК 013-97 (затверджених наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 19 серпня 1997 р. № 507) основні фонди – це матеріальні цінності, експлуатаційний період і вартість яких відповідно перевищують один

календарний рік та 15 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

До першої та другої групи основних фондів віднесені будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, транспортні засоби, зокрема, вантажні та легкові автомобілі, меблі, конторське (офісне) обладнання; побутові електромеханічні прилади та інструменти; інформаційні системи, включаючи електронно-обчислювальні та інші машини для автоматичного оброблення інформації.

До фінансових вимог додається також потреба страхування власної діяльності на суму не менш як 34 тис. гривень. Для порівняння, за Митним кодексом РФ страхова сума для митних перевізників складає 20 млн. рублів, що значно більше ніж в Україні. Об'єктом страхування у цьому випадку має бути відповідальність перед митними органами та особами, товари яких підлягають перевезенню митним перевізником. Мінімальний рівень страхових внесків, а також порядок цих виплат встановлюється чинним законодавством. Окремому страхуванню також підлягає кожен зареєстрований транспортний засіб.

Організаційними та кваліфікаційними вимогами до митного перевізника встановлено обов'язок керівника підприємства мати вищу освіту та досвід роботи не менше 3 років у галузі надання послуг з міжнародних перевезень. Крім того, митний перевізник повинен забезпечити умови здійснення перевезень товарів і мати у своєму штаті працівників, які мають здійснювати перевезення товарів, що перебувають під митним контролем, і які володіють знаннями основ митного законодавства.

Відповідно технологічними вимогами до митного перевізника є, власне, обов'язки митного перевізника. Основними з них є: доставляти в митні органи товари та товаросупровідні документи без будь-якої зміни їх упаковки або стану; дотримуватися встановленого митним органом строку доставки товарів; без дозволу митного органу не перевозити разом із товарами, що перебувають під митним контролем, інші товари; розміщувати товари, що надійшли до митниці призначення, у зонах митного контролю; після доставки товарів не залишати їх без дозволу митного органу без догляду, не змінювати місце сто-

янки, не здійснювати їх вивантаження чи перевантаження; подавати митному органу документи, що містять відомості, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів; бути присутнім при митному оформленні товарів та сприяти посадовим особам митного органу під час митного оформлення цих товарів і транспортних засобів; здійснювати на вимогу митного органу навантаження, вивантаження, перевантаження, визначення кількості товарів, усунення пошкоджень упаковки, відкриття упаковки, пакування чи перепакування товарів, що підлягають митному оформленню, а також відкриття приміщень та інших місць, де можуть зберігатися ці товари.

До технічних вимог відносяться вимоги щодо оснащення транспортних засобів митного перевізника, технічні параметри яких повинні відповідати нормам стандартів та діючому законодавству щодо перевезення товарів під митним забезпеченням, тобто ті вимоги, що висуваються і для звичайних перевізників.

Митний перевізник повинен мати у своєму розпорядженні достатню кількість власних транспортних засобів. При рішенні керівника митного органу щодо перевезення товарів митним перевізником, суб'єкт підприємницької діяльності повинен забезпечити прибуття відповідної кількості транспортних засобів впродовж 24 годин до місця митного оформлення.

Митному перевізнику забороняється використовувати причепа, напівпричепа, контейнери та інше транспортне обладнання, що належить іншим особам.

Взаємовідносини між відправником товарів та митним перевізником регулюються відповідними договорами, у яких обов'язково визначається розподіл витрат митного перевізника, що пов'язані з транспортуванням товарів під митним контролем. Особливу увагу в договорах потрібно звернути на те, що правовий статус перевізника передбачає виконання наступних обов'язків:

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

- значне спрощення проходження різних митних процедур, заощаджен-

ня часу митного оформлення, а також відпадає необхідність вилучення з обігу капіталу, який раніше призначався для внесення заставних сум у забезпечення фінансових гарантій для митних органів;

- отримання статусу митного перевізника буде зручним також для перевезення тих товарів, які не можуть користуватися гарантією. Йдеться про згадані підакцизні товари, і будь-які інші товари, для яких сума обов'язкових митних платежів перевищує 50 000 доларів США;

- на практиці, користуючись послугами митного перевізника, підприємцям не обов'язково вносити грошову заставу, надавати банківську гарантію, укладати з митним органом договір про супроводження та охорону вантажу підрозділами митної варти, а також перевозити вантажі на умовах Конвенції МДП.

Крім перелічених переваг, статус митного перевізника наділяє певним ступенем свободи у спілкуванні з митними органами. У наказі Державної митної служби України № 129 „Про затвердження Положення про порядок контролю за ввезенням на митну територію України окремих видів товарів” зазначається, що вид гарантії вибирається вантажовласником, тоді як постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 390 про ввезення тих же окремих товарів свідчить, що міра забезпечення гарантії доставки визначається Державною митною службою України. Отже, з одного боку – гарантія вибирається, добровільно, а з другого – за „настійною рекомендацією” Державної митної служби України, що не завжди йде на користь перевізникам.

Таким чином, впровадження інституту митних перевізників вирішило неоднозначну ситуацію, яка існує на щодо стосовно використання тих чи інших гарантій, а саме шляхом залучення митного перевізника до перевезень вантажів під митним контролем по території України. Питання полягає лише в тому, чим буде підкріплюватися право митного перевізника виступати гарантом сплати обов'язкових митних платежів перед митними органами.

Для вирішення даного питання необхідно негайно розробити та впровадити дієвий механізм фінансових гарантій та страхування діяльності митних перевізників, можливостей відстрочки повернення фінансових платежів про-

тягом певного проміжку часу, наслідком чого будуть всі підстави для того, щоб послуги митних перевізників зайняли тверді позиції на ринку міжнародних перевезень.

2.4. Організаційно-правові основи взаємодії митного брокера і митного перевізника з митними органами України щодо організації та здійснення митних процедур

Ефективне провадження посередницької діяльності митним брокером та митним перевізником багато в чому залежить від їх взаємодії з митними органами різного рівня.

Удосконалення митного законодавства в сфері взаємодії між митними органами і посередницькими структурами вимагає чіткого визначення форм та методів такої взаємодії.

Загальні засади взаємодії митних органів з державними і недержавними органами та фізичними особами урегульовані чинним законодавством. Так, глава 3 Митного кодексу України встановлює, що митні органи, спеціалізовані митні установи та організації, їх посадові особи при виконанні покладених на них завдань взаємодіють з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також підприємствами та громадянами в порядку, встановленому законодавством [6, Ст. 26].

Проблеми взаємодії митних органів України з державними органами в тій чи іншій мірі досліджувались вітчизняними науковцями. Результати таких досліджень знайшли місце у працях Є.В. Додіна „Функции и формы деятельности таможенных органов Украины”, Л. Давиденко „Надання митних послуг громадянам”, С.В. Ківалова „Організаційно-правові аспекти митної справи в Україні”, П.М. Шеремета „Теоретично-методологічні основи дослідження правового регулювання митної діяльності в Україні”, а також в працях науковців А.П. Павлова, Д.В. Приймаченка, С.А. Степанка, О.М. Тропіної, Р.Б.Шишки, В.К. Шкарупи. Проте здебільшого це було дослідження проблем

особливостей взаємодії митних органів з окремими державними органами різного рівня. Безпосереднім об'єктом нашого дослідження є взаємодія між митними органами та підприємцями-посередниками при здійсненні митних процедур.

-Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

- впроваджувати у життя міжнародні конвенції щодо спрощення митних процедур і застосування новітніх технологій, які сприяють прискоренню митного контролю та оформленню товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що запропоновані організаційно – правові заходи зумовлені необхідністю підвищення рівня діяльності та удосконалення взаємозв'язків між посередницькими структурами та митними органами України і в кінцевому результаті спрямовані на прискорення товарообігу через митний кордон України, поліпшення діяльності митного брокера та митного перевізника, а також подальшого вдосконалення правового регулювання посередницької підприємницької діяльності в митній сфері України.

Висновки до розділу

Інститут митних брокерів посідає чільне місце в процедурі митного оформлення товарів. Маючи більш ніж сторічну історію, цей вид посередницьких послуг завоював довіру імпортерів товарів різних країн світу.

Варто зазначити, що в багатьох країнах митне оформлення товарів і транспортних засобів проводиться лише митними брокерами, а деякі, особливо великі, підприємства – учасники зовнішньоекономічної діяльності, мають у своєму штаті фахівців з митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон держави.

В Україні посередницькі послуги в митній сфері активно стали розвиватися після проголошення її незалежності. При цьому постала нагальна потре-

ба у забезпеченні правової основи діяльності посередницьких структур, що надають відповідні послуги при здійсненні митних процедур.

Першим таким нормативно-правовим актом став наказ тодішнього Державного митного комітету України „Про затвердження Положення про діяльність митних брокерів на території України” від 4 вересня 1992 року № 173, яким врегульовувався порядок організації та здійснення діяльності брокерських посередницьких підприємств, встановлювалися їх права та обов’язки [55]. В подальшому нормативно-правові акти, що становили правову основу діяльності митних брокерів, удосконалювалися, приводилися у відповідність з вимогами як вітчизняних законодавчих актів, так і міжнародних договорів, що в тій чи іншій мірі врегульовували окремі питання здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Разом з цим, в нормативно-правових актах, що регулюють діяльність митних брокерів, мають місце суттєві недоліки, що заважають нормальній їх діяльності. Це, передусім, наявність норм, що протирічать чи дублюють одна одну, правова неврегульованість окремих аспектів діяльності митних брокерів. Враховуючи зазначене, автором пропонується ряд змін та доповнень до чинного законодавства, що регулює порядок надання підприємницьких посередницьких послуг при здійсненні відповідних митних процедур.

За останні роки значно зросла кількість вантажних перевезень учасниками зовнішньоекономічної діяльності як через митний кордон України, так і по території нашої держави. Належну допомогу власникам таких вантажів в їх перевезенні надають порівняно нові суб’єкти підприємницької діяльності – митні перевізники. Правовою основою їх діяльності, поряд з Митним кодексом України, іншими нормативно-правовими документами, є спільний наказ комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Державної митної служби України від 25 березня 2004 року № 34/212 „Про затвердження Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного перевізника” [51]. Як зазначалося, митний перевізник для здійснення своєї діяльності, відповідно до статті 182 Митного кодексу України, повинен мати відповідну ліцензію [6].

Особливістю діяльності митних перевізників є те, що, по-перше, при транзитних перевезеннях товарів (внутрішній митний транзит) по митній території України не потребуються додаткові заходи з гарантування доставки товарів; по-друге – при здійсненні прохідного транзиту митною територією України не виникає необхідності додаткових гарантій доставки товарів до митниці призначення.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Таким чином, є всі підстави для ствердження, що визначені вище форми взаємодії митних посередників та митних органів України складають як зміст митного адміністрування (державна управлінська діяльність митних органів в межах своїх повноважень в забезпеченні митної справи) та публічно-сервісної діяльності митних органів, що проводиться з ініціативи митних посередників для обслуговування їх потреб, по наданню реєстраційно-ліцензійних, інформаційних та інших послуг.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ БРОКЕРІВ ТА МИТНИХ ПЕРЕВІЗНИКІВ

3.1. Теоретичні та практичні проблеми діяльності митних брокерів та митних перевізників

Відповідно до статті 177 чинного Митного кодексу України взаємовідносини митного брокера з особою, яку він представляє, визначаються договором доручення, а згідно зі статтею 182, відносини митного перевізника з власником товарів визначаються відповідним договором (але яким саме не наголошується). Таким чином, безпосередня підприємницька діяльність щодо надання послуг з декларування товарів і транспортних засобів та перевезення товарів, що переміщуються через митний кордон або перебувають під митним контролем, починається саме з укладання договору. Саме договір є підставою для виникнення відносин між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та підприємцями, що надають послуги з декларування товарів та їх переміщення [6].

Зупинимось на дослідженні правової природи даних правовідносин, оскільки їх оцінка знаходить неоднозначне тлумачення як в теорії права, так і в чинному законодавстві та на практиці.

Спробуємо визначити які це є правовідносини? Представницькі? Посередницькі? Агентські?

У сучасному митному законодавстві України та інших країн світу спостерігається стійка тенденція до визначення договірною характеру взаємовідносин між митними брокерами та їх клієнтами – господарюючими суб'єктами в сфері зовнішньоекономічної діяльності щодо представництва інтересів останніх.

Перед тим як перейти до розгляду специфіки представницьких правовідносин у сфері митної справи в контексті положень нового митного, цивільного та господарського законодавств України, доцільно ще раз наголоси-

ти, що у відповідності зі статтею 177 Митного кодексу України взаємовідносини митного брокера з особою, яку він представляє, визначаються договором доручення. Отже, для митних брокерів в законі чітко визначений вид договору за яким виникають відносини між ними та їх клієнтами. Щодо митних перевізників, то незважаючи на те, що у статті 182 Митного кодексу України не визначений саме вид договору, дана прогалина усунута пунктом 3.2. нових Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного перевізника, за яким взаємовідносини ліцензіата з особою, яку він представляє, і визначаються договором доручення, який є цивільно-правовим договором [6; 51].

Даний акцент при визначенні виду цивільно-правового договору є не випадковим, оскільки відносини за даним договором є представницькими і полягають у тому, що одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок іншої (довірителя) певні юридичні дії. А відповідно до пункту 2.1. Положення про діяльність підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору (за яким діють сьогодні митні брокери) [56], а також відповідно до пункту 1.10. проекту Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного брокера (автором якого є Асоціація митних брокерів України) передбачено, що ліцензіат здійснює посередницьку діяльність від власного імені за рахунок та за дорученням особи, яку представляє, а не від імені іншої особи (довірителя). Відносини представництва сьогодні регламентовані главами 17, 68 Цивільного кодексу України. Відповідно до частини 2 статті 237 передбачено, що не є представником особа, яка хоч і діє в чужих інтересах, але від власного імені [9].

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Правила взаємовідносин сторін договору доручення встановлені главою 68 Цивільного кодексу України.

Основні законодавчі вимоги до форми і змісту договорів доручення встановлені Цивільним кодексом України:

- письмова форма договору – стаття 208 Цивільного кодексу України;

- предмет договору – стаття 1000 Цивільного кодексу України (здійснення від імені і за рахунок другої сторони (довірителя) визначених юридичних дій; дії, здійснені повіреним, створюють, змінюють, припиняють цивільні права й обов’язки довірителя);
- зміст договору – стаття 1003 Цивільного кодексу України;
- виконання договору – стаття 1004 Цивільного кодексу України;
- обов’язки сторін договору – стаття 1006 Цивільного кодексу України (обов’язки повіреного), стаття 1007 Цивільного кодексу України (обов’язки довірителя);
- припинення договору – стаття 1008 Цивільного кодексу України [9].

Як правило, типовий договір доручення містить наступні розділи:

- предмет договору;
- права та обов’язки сторін;
- порядок виконання й оплати робіт;
- відповідальність сторін;
- порядок вирішення спорів і розбіжностей;
- термін дії договору;
- інші умови.

Розглянемо деякі аспекти укладення договору доручення митними брокерами. Взагалі, в умовах нормативно-правового поля у сфері митного регулювання, що часто змінюється, а інколи є суперечливим, процедура декларування сама по собі є процедурою підвищеного ризику – ризику матеріального (ризик втрати розрахункового прибутку або ризик настання збитків) і матеріально-правового (ризик настання наслідків порушення митного законодавства).

У випадку залучення до процедури декларування посередника виникає ряд додаткових обопільних ризиків. Для суб’єкта ЗЕД – ризик невиконання чи неякісного виконання договірних зобов’язань посередником. Для посередника – ризик стати заручником некоректно заданих суб’єктом ЗЕД вихідних умов (комплектність, легітимність документів, характеристика товарів).

У більшості випадків проблемні питання, що виникають при реалізації

договорів, вирішуються сторонами у двосторонньому порядку. Але не виключаються можливості виникнення ситуацій, що загрожують значним збитком для однієї зі сторін, коли дії сторін піддаються детальному аналізу (наприклад, судом) для визначення ступеня відповідальності кожної сторони. У таких ситуаціях на перший план виходить текст договору, і прийняте кінцеве рішення залежатиме від коректності його первісного складання.

Значну частину ризиків можливо мінімізувати шляхом внесення відповідних положень або застережень у договорі доручення при здійсненні декларування.

Предметом договору, звичайно, має бути надання оплачуваних послуг з декларування товарів (транспортних засобів) митному органу. Основна законодавча вимога для цього розділу договору – наявність формальних ознак доручення (здійснення декларування від імені і за рахунок другої сторони (довірителя).

Для посередника істотним є застереження про те, що ці товари повинні належати суб'єкту ЗЕД. В окремих випадках не менш важливим моментом можна вважати конкретизацію митних режимів, у яких здійснюється оформлення товарів посередником.

Договір можна вважати нереалізованим, якщо в ньому не визначені права та обов'язки сторін. Зокрема, наділення посередника обов'язком і правом представляти інтереси суб'єкта ЗЕД у митних органах є одним із ключових моментів такого виду договору як договір доручення.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Щоб якісно це зробити, необхідно орієнтуватися у митних питаннях не з чуток, а й предметно знати митний орган, в якому відбудуватиметься митне оформлення. Зважити на те, що митне законодавство змінюється досить часто, і до того ж, у кожного митного органу завжди є визначена специфіка як у плані технології митного контролю й оформлення, так і в плані трактування тих чи інших регулюючих документів.

Самостійно вивчити предмет, звичайно, не просто. Тому раціональніше було б спробувати отримати кваліфіковану консультацію (як початок самостійного вивчення предмета) і зайнятися пошуком посередника для митного оформлення (з урахуванням вартості послуг, яка задовольнятиме).

Ключові питання, що потребують консультації для висвітлення:

- найбільш точний код товару за УКТЗЕД і ймовірні відхилення його з боку митного органу – від цього залежить більшість митних процедур;
- перелік дозвільних документів, які необхідно одержати в інших органах для митного оформлення товару (у тому числі з урахуванням можливого відхилення від визначеного коду), і умови, процедури одержання таких документів;
- перелік і вартість процедур, необхідних для одержання документів і проведення митного оформлення товарів.

Потім підготувати власний договір доручення на декларування або доопрацювати запропонований.

Це досить складна задача, оскільки, крім мінімізації оплати за надані послуги, варто спробувати максимально захистити себе від можливих несподіванок під час дії договору. Зокрема, до таких несподіванок можна віднести імовірність відмови митного органу від митного оформлення, можливість виявлення порушень митних правил, можливість значного продовження термінів митного оформлення, додаткових витрат на одержання непередбачених дозволів.

Забезпечити супровід договору і належний контроль за його виконанням.

Для порівняння, можливість залучення інших осіб для представлення своїх інтересів у митній сфері у ЄС вирішується наступним чином. У Митному кодексі ЄС, затвердженому Регламентом Ради № 2913/92 від 12 жовтня 1992 року даному питанню присвячений підрозділ „1.Представництво”. (Стаття 5). Відповідно до положень даного підрозділу, під час проведення дій, пов’язаних із здійсненням процедур в рамках митного права будь-яка особа може призначити свого представника митним органам. Представництво мож-

ливе:

- пряме, коли представник діє від імені та за рахунок особи, яку представляють;
- опосередковане, коли представник діє від власного імені, але за рахунок особи, яку представляє [7].

Країни, члени ЄС на своїй території можуть обмежити митне декларування через пряме або опосередковане представництво. Таким чином, представник має бути митним брокером, який виконує свої функції на постійній основі та має адресу на території ЄС. Представник повинен заявити, що він діє за особу, яку представляє, визначити вид представництва (пряме або опосередковане), а також надати доручення на представництво інтересів. Особи, які не заявляють, що вони діють від імені та за рахунок іншої особи, або заявили про це, але не мають доручення на представництво інтересів, розглядаються як такі, що діють від свого імені та за свій рахунок. Митні органи мають право вимагати від особи, яка заявила, що діє від імені або за рахунок іншої особи, надати доручення на представництво інтересів.

Таким чином, кожна країна ЄС може обрати для себе ту чи іншу (і тільки одну) схему представництва митних посередників для застосування у своїй країні.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Така ситуація, звичайно, не сприяє підвищенню ефективності надання подібних посередницьких послуг, а, навпаки, вимагає негайного втручання держави в цивільно-правову та господарсько-правову сфери митної справи України.

Підсумовуючи, слід зазначити, що для усунення існуючих колізій в нормах митного, цивільного та господарського законодавства щодо вказаної проблеми, необхідно вирішити наступне концептуальне питання: чи є діяльність митних підприємців комерційним представництвом, що регламентована цивільним законодавством чи комерційним посередництвом за господарським

законодавством? Аргументом на користь комерційного представництва є те, що у Митному кодексі України визначена підстава такого представництва – цивільно-правовий договір – договір доручення. Звернення ж до норм Господарського кодексу України не вирішить існуючої проблеми, оскільки відповідно до частини 1 статті 295 зазначеного кодексу, за комерційним посередництвом комерційний агент теж діє від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок особи, яку він представляє. Отже, виникає гостра потреба внести пропозиції щодо змін у законодавство, що регламентує дані відносини.

3.2. Стан та шляхи удосконалення правового забезпечення посередницької діяльності митних брокерів та митних перевізників

Удосконалення митного законодавства вимагає встановлення чіткого порядку діяльності підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи. Реалії сьогодення вимагають наукового осмислення та визначення правового статусу митного брокера і митного перевізника як порівняно нових суб'єктів у митній сфері, що не наділені державно-владними повноваженнями.

Відповідно до положень розділу VII Митного кодексу України діяльність митних брокерів і митних перевізників визнається підприємницькою із надання послуг з декларування товарів і транспортних засобів та перевезення товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем [6]. Тому дослідження питання нормативно-правових засад діяльності митного брокера та митного перевізника доцільно розпочинати з аналізу правового рівня регулювання даного виду підприємницької діяльності.

Аналізуючи стан правового регулювання діяльності митних брокерів і митних перевізників, доцільно зазначити, що вся система як чинного митного взагалі, так і підприємницького законодавства зокрема, базується на приписах Конституції України і відповідає нормативним конституційним положенням,

що мають вищу юридичну силу на території України.

Так, статтею 42 Конституції України закріплено право кожного громадянина нашої держави на заняття підприємницькою діяльністю, що не заборонена законом. При чому держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності та не допускає зловживання монопольним становищем. При цьому в зазначеній статті підкреслено, що першою особою в реалізації цього права є саме громадянин, тобто фізична особа. Фізична особа таке право може реалізувати самостійно від свого імені чи через спеціальну правову конструкцію юридичної особи. Застосування останньої дозволяє їй кооперуватись у своїй діяльності з іншими фізичними чи юридичними особами [1, Ст. 42].

Статті 176 та 182 Митного кодексу України визначають правовий статус митного брокера та митного перевізника як підприємства, але це не означає, що таку підприємницьку діяльність із надання послуг у сфері митної справи можуть здійснювати суто юридичні особи, адже відповідно до загальних положень Митного кодексу України (ст.1, п. 29) під підприємством розуміють будь-яку юридичну особу, а також громадянина, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи [6].

За змістом статті 64 Конституції України право громадян на підприємницьку діяльність у будь-якій сфері взагалі та з надання послуг щодо митного оформлення чи митного перевезення товарів, зокрема, не може бути обмежено, крім випадків, що прямо вказані в законодавстві [1, Ст. 64].

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

- забезпечити відкритий доступ суб'єктів підприємництва, зокрема через офіційні сайти відповідних органів, до інформації про державне і комунальне майно, яке пропонується до відчуження або передачі в оренду;

- запровадити щоквартальний моніторинг використання коштів, що спрямовуються на виконання відповідних програм підтримки малого підприємства, та оприлюднення його результатів у засобах масової інформації [47].

Питання регламентації діяльності митних перевізників сьогодні в осно-

вному вирішені. 8 квітня 2004 року набрав чинності спільний наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Державної митної служби України від 25 березня 2004 року № 34/212 „Про затвердження ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного перевізника” [51]. Дані ліцензійні умови встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні й інші вимоги до провадження посередницької діяльності митного перевізника. Виконання ліцензійних умов є обов’язковим під час провадження посередницької діяльності митного перевізника. Суттєвим в даному наказі є наступні положення:

- прийняття документів, що подаються для одержання ліцензії та провадження посередницької діяльності митного перевізника, видача, переоформлення, анулювання такої ліцензії, ведення ліцензійних справ і ліцензійних реєстрів митних перевізників здійснюється органом ліцензування – Державною митною службою України;

- в установчих документах суб'єкта господарювання повинен бути зазначений вид посередницької діяльності – митний перевізник;

- організаційні та кваліфікаційні вимоги до митного перевізника – керівник підприємства повинен мати вищу освіту та досвід роботи не менше 3 років у галузі надання послуг з міжнародних перевезень. Також митний перевізник повинен забезпечити умови здійснення перевезень товарів і мати в своєму штаті працівників, які повинні здійснювати перевезення товарів, що перебувають під митним контролем, і які володіють знаннями основ митного законодавства;

- митний перевізник повинен мати право власності або право повного господарського відання майном, що може бути віднесене до першої та другої груп основних фондів згідно із Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств” [20].

Серед нормативно-правових актів безпосередньо відомчого характеру, що регламентують посередницьку діяльність митних брокерів і митних перевізників, слід також назвати наказ Державної митної служби України від 9 че-

рвня 2004 року № 429 „Про посилення контролю за діяльністю підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи” [80], який був виданий з метою профілактики порушень норм митного законодавства з боку митних брокерів і митних перевізників. Цей наказ запровадив ряд дієвих заходів (скасування свідоцтва про визнання підприємства декларантом, анулювання ліцензії митного перевізника тощо), які передбачають підвищення відповідальності підприємств-посередників за дотримання вимог нормативно-правових актів України, оскільки вчинення порушень митних правил, зокрема, встановленого законодавством України порядку переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України, тягне за собою адміністративну та кримінальну відповідальність.

Актуальною, на сьогодні, залишається також проблема порушень законодавства суб'єктами посередництва. Лише упродовж 2004 року митні органи скасували 1,6 тис. кваліфікаційних свідоцтв осіб, уповноважених на декларування товарів. За поданням митних органів, за порушення митних правил, скасовано 15 свідоцтв про визнання підприємств декларантом [123].

З метою подальшого забезпечення ефективного контролю за діяльністю підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи (далі підприємства-посередники), вжиття дієвих заходів підвищення відповідальності підприємств-посередників за дотримання вимог нормативно-правових актів України наказом Державної митної служби України „Про посилення контролю за діяльністю підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи” від 9 червня 2004 року № 429 запроваджено окремий, централізований в одному підрозділі митного органу, облік підприємств-посередників, що функціонують у зоні діяльності митного органу. При цьому, введено обов'язкове занесення до облікових карток підприємств-посередників інформації про факти порушень ними вимог законодавства, зокрема про:

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що для вирішення існуючих про-

блем у правовому механізмі регулювання діяльності підприємств, що надають посередницькі послуги по декларуванню та перевезенню товарів, на наш погляд, необхідно:

- привести відповідно до норм Митного кодексу України положення наказу Державної митної служби України від 22 липня 1997 року № 340 з питань визначення правового статусу митного брокера;

- затвердити ліцензійні умови провадження посередницької діяльності митного брокера, які б встановлювали кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги до даного виду діяльності;

- розробити надійний та ефективний механізм фінансових гарантій та страхування відповідальності посередницької діяльності митного перевізника відповідно до ліцензійних умов здійснення посередницької діяльності митного перевізника, затверджених наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Державної митної служби України від 25 березня 2004 року № 34/212;

- визначити на законодавчому рівні схеми взаємодії митних брокерів і митних перевізників з митними органами України (пряме або опосередковане представництво).

3.3. Роль та місце Асоціації митних брокерів України в удосконаленні посередницьких послуг по декларуванню товарів

В 1995 році з метою постійної координації господарської діяльності в інтересах митних брокерів, декларантів, власників митних ліцензійних складів була створена Асоціація митних брокерів України – незалежна, неурядова організація, що об'єднує на добровільних засадах суб'єктів підприємницької діяльності.

Крім своєї основної мети – координації діяльності, надання безкоштовної правової, інформаційної і юридичної допомоги своїм членам з самого початку Асоціація обрала такі основні напрямки діяльності:

- регулярне і централізоване забезпечення членів Асоціації нормативними документами з митної справи та зовнішньоекономічної діяльності;
- захист прав та інтересів членів Асоціації в органах державної виконавчої влади;
- обмін досвідом роботи членів Асоціації; узагальнення пропозицій по удосконаленню нормативної бази з питань діяльності митних брокерів, митних ліцензійних складів; ведення картотеки нормативних документів;
- забезпечення взаємодії з Державною митною службою України;
- створення банку даних митних ліцензійних складів, митних брокерів – членів Асоціації, організація оперативного обміну інформацією між членами Асоціації;
- соціально-правові та благодійні акції, направлені на удосконалення ринку митних послуг та митної інфраструктури;
- допомога у вирішенні проблем членів Асоціації;
- реклама діяльності членів Асоціації та пошук для них потенційних клієнтів і партнерів;
- підготовка та підвищення кваліфікації фахівців з митного оформлення товарів; допомога випускникам у працевлаштуванні;
- створення банку вакансій (збір інформації від підприємств, яким потрібні на роботу фахівці з митного оформлення товарів);
- інформаційно-видавнича діяльність.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Також підприємства-члени Асоціації видають та забезпечують значну кількість учасників зовнішньоекономічної діяльності та підприємств, допущених митницею до декларування, бланковою продукцією – бланками ВМД, СМР та ін. Крім бланкової продукції члени Асоціації здійснюють видання та розповсюдження спеціалізованої літератури з митної справи.

Асоціацією за інформаційного сприяння Держмитслужби України видається республіканський журнал – „Митний брокер” – професійний журнал ми-

тних брокерів, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, співробітників митних органів. Основний напрямок діяльності видання – інформування суб'єктів ЗЕД та громадян про чинне законодавство в галузі митної справи та зовнішньоекономічної діяльності, а також обмін досвідом роботи по митному оформленню товарів з коментарями фахівців та їх практичними порадами по декларуванню.

Асоціація на підставі Типової програми професійної підготовки осіб митних брокерів та декларантів, погодженою з Держмитслужбою України, з 1996 року організовує у м. Києві із залученням фахівців Держмитслужби України та Київської регіональної митниці курси митних брокерів та декларантів, а також проводить семінари, на яких висвітлюються зміни у правовому регулюванні митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. Плідно співпрацює Асоціація в особі своїх членів з Держмитслужбою України і в питаннях, пов'язаних з будівництвом і облаштуванням пунктів пропуску на митному кордоні держави.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що співпраця Державної митної служби України та Асоціації митних брокерів України дозволяє забезпечувати якісну підготовку декларантів і фахівців по митному оформленню вантажів підприємств, що працюють на підставі договору, суворе дотримання законодавства з митної справи, прискорити митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.

Висновки до розділу

З проголошенням державної незалежності Україна самостійно регулює свою зовнішньоекономічну політику. Розвиток ринкових відносин вимагає від керівників підприємств та організацій, в тому числі тих, що здійснюють митно - брокерську діяльність та діяльність по перевезенню відповідних товарів територією України, оволодіння основами державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, знаннями митного законодавства, фахової обізна-

ності з порядком та правилами здійснення зовнішньоторговельних операцій.

З метою спрощення митних процедур Держмитслужбою України підготовлено ряд відомчих правових документів. Зокрема, затверджується новий порядок здійснення митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації. Зазначений порядок, за своєю суттю, є одним з кроків на шляху реалізації принципу роботи „єдине вікно”.

Це забезпечить можливість постійного контролю з боку керівного складу митного органу за процесом митного контролю й митного оформлення товарів, раціонально розподілить навантаження на посадових осіб митниць; модернізує, автоматизує і формалізує зазначені процеси, дасть можливість підприємствам, що надають посередницькі послуги в митній сфері, більш якісно, в короткий термін, здійснювати митні процедури.

Пріоритетним на сьогодні є розміщення всіх служб, що здійснюють відповідний контроль за переміщенням товарів через митний кордон України, в пунктах пропуску за принципом „єдиного офісу”. Як відомо, це служби, які здійснюють санітарно-епідеміологічний, ветеринарний, фітосанітарний, радіаційний, екологічний контроль та контроль за переміщенням культурних цінностей. Надалі митні перевізники, власники товарів (уповноважені ними особи) надаватимуть необхідні для здійснення державних видів контролю документи представникам контрольних служб, які знаходяться в одному приміщенні. Такий порядок їх розміщення забезпечить взаємний візуальний контроль з метою запобігання корупційних діянь та прискорить процедуру митного контролю та митного оформлення відповідних товарів.

Діяльність митних брокерів у процедурі митного оформлення товарів має суттєве значення. Їх професійні знання допомагають суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності своєчасно здійснювати відповідні митні процедури, а отже і прискорити зовнішньоторговельний обіг товарів.

Вырезано. Для заказа доставки полной версии работы воспользуйтесь поиском на сайте <http://www.mydisser.com/search.html>

Таким чином, одним із головних завдань Державної митної служби Укра-

їни на сучасному етапі є завдання підготовки і впровадження в діяльність суб'єктів митних правовідносин сучасних, приведених у відповідність з європейським законодавством, правових актів, покликаних захищати як національні економічні інтереси держави, так і інтереси митних органів та підприємницьких посередницьких структур, що надають відповідні послуги в митній сфері України.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило на підставі аналізу вітчизняних та зарубіжних законодавчих актів та нормативно – правових документів (як чинного так і в проектах), наукових, науково – публіцистичних джерел, практики діяльності митних органів та надання посередницьких послуг в митній сфері, дійти ряду теоретичних висновків щодо поняття, властивостей, організаційно – правового механізму провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника, його генезису у правовій науці та в правових нормах. Основні результати дослідження, в яких певною мірою відображається наукова новизна та актуальність обраної теми, наведені в кінці кожного розділу. Серед них – найбільш вагомі:

1. Доведено важливість існування інституту надання посередницьких послуг в митній сфері, який виступає реальною складовою механізму здійснення належного митного оформлення відповідних товарів, прискорення мит-

них процедур і, таким чином, товарообігу вантажів, що переміщуються через митний кордон України, захисту законних прав і інтересів фізичних і юридичних осіб в умовах діяльності в сфері ринкової економіки та розширення сфери зовнішньоторговельної діяльності.

2. Проведене дослідження діяльності посередницьких підприємств з надання послуг у митній сфері в цілому показало:

2.1. підприємства такого типу є, на сьогодні, ефективним учасником митних правовідносин. З їх участю здійснюється значна більшість оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України;

2.2. наявність підприємств з надання послуг по декларуванню та перевезенню товарів, що перебувають під митним контролем або переміщуються через митний кордон України, характерна не лише для нашої держави, але й для розвинутих країн світу;

2.3. роль і місце посередницьких підприємств щодо надання послуг у митній сфері будь-яких країн різна (найбільш вагома їх участь у митному оформленні товарів в Америці, Японії, Англії, Німеччині, Росії).

3. Пропонується створити стабільну, чітко узгоджену з Основним Законом держави – Конституцією України та міжнародними правовими актами правову базу для провадження підприємницької посередницької діяльності в митній сфері взагалі та митного брокера і митного перевізника зокрема. Зміни у суспільних відносинах держави, реформування економіки, приєднання України до Європейського співтовариства, ратифікація відповідних міжнародних конвенцій та угод митної сфери потребують суттєвих змін норм Митного кодексу України та інших, пов'язаних з ним законодавчих актів та нормативно – правових документів, подальшої демократизації і лібералізації митної системи держави, посилення гарантій захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб при переміщенні ними товарів через митний кордон України.

4. Правові приписи про порядок надання посередницьких підприємницьких послуг у митній сфері, які містяться в різноманітних за значимістю пра-

вових актах, незалежно від їх відомчої належності, необхідно з метою їх упорядкування, усунення дублювання і протиріч об'єднати в єдиному комплексному правовому документі, покликаному чітко регламентувати всю сферу надання посередницьких послуг в митній галузі, в тому числі і митними брокерами та митними перевізниками.

5. Зважаючи на значну кількість підзаконних регуляторних актів та відомчих листів і вказівок, що призводить до нівелювання регуляторного впливу законів, вважається за необхідне упорядкувати на законодавчому рівні відомчу нормотворчу діяльність.

6. Запропоновано та обґрунтовано введення дефініцій „митне адміністрування” та „публічно-сервісна діяльність митних органів” у загальні положення Митного кодексу України, що в свою чергу усуне неоднозначне тлумачення, ототожнення понять „митні послуги”, „управлінські послуги митних органів”, „послуги митних посередників”.

7. Проведений аналіз показує, що на практиці до посередницьких підприємств, що надають послуги з митного оформлення та перевезення відповідних товарів, які допускають порушення митного законодавства, застосовуються такі заходи адміністративного впливу як призупинення та анулювання ліцензії, які відсутні в Митному кодексі України. Враховуючи викладене, автор пропонує статтю 322 Кодексу „Види стягнень за порушення митних правил” викласти в такій редакції: „За порушення митних правил можуть бути накладені такі стягнення: 1) попередження; 2) штраф; 3) призупинення дії ліцензії; 4) анулювання дії ліцензії; 5) конфіскація товарів...” і далі по тексту.

8. Враховуючи, що в практичній діяльності митних органів мають місце спірні факти анулювання ліцензії, вважається доцільним закріпити в Митному кодексі України положення про те, що „анулювання ліцензії на право здійснення митної брокерської діяльності та діяльності митного перевізника може бути скасовано лише за рішенням суду, за поданням центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи”. Це послужить надійною гарантією захисту прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

9. Пропонується для посередницьких підприємств по наданню послуг з декларування та перевезення відповідних товарів, які протягом року не допустили порушень норм митного законодавства, активно взаємодіяли з митними органами, створити спрощені, максимально сприятливі умови для здійснення митних процедур по оформленню та перевезенню товарів, що переміщуються через митний кордон України або перебувають під митним контролем.

10. Підтримано та обґрунтовано доцільність закріплення в митному лексиконі терміну „ліцензія” замість „свідоцтво” на право здійснення відповідної посередницької підприємницької діяльності в митній сфері. При цьому необхідно виходити з однакової сутності зазначених дозвільних документів, незважаючи на різність їх назв. Враховуючи викладене ліцензію можна визнати як державний правовий документ, що засвідчує право на провадження зазначеного в ньому виду підприємницької посередницької діяльності в митній сфері.

11. Враховуючи, що підприємницька посередницька діяльність в митній сфері здійснюється на підставі відповідної ліцензії, доведено необхідність спростити дозвільно-реєстраційну процедуру її отримання, при цьому оптимально, до розумних меж, скоротити обсяг документів та додатків до них, що подаються для її видачі та саму процедуру підготовки та видачі самої ліцензії.

12. На сьогодні мають місце дискусії відносно терміну „митний брокер”. Ряд фахівців пропонують їх називати „агентами з митного оформлення”. Але такої фахової посади в нашій державі не існує. Крім того, в Європі взагалі пропонують брокерів називати консультантами із зовнішньоекономічної діяльності. Враховуючи викладене, автор також підтримує погляди тих фахівців, які зазначають, що обґрунтованих підстав для зміни назви „митний брокер” на сьогодні немає.

Таким чином, проведене дослідження діяльності та перспектив розвитку підприємницької посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника в митній сфері України свідчить, що зазначена діяльність в значній мірі підвищує якість і прискорює процедуру митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України. При

цьому були виявлені як позитивні, так і негативні аспекти такої діяльності. Удосконалення правової бази, ретельне виявлення та впровадження досвіду зарубіжних країн дасть можливість виявити властиві такій діяльності організаційно-правові й управлінські помилки, що дозволить уникнути їх, спростити процедуру та значною мірою підвищити якість надання посередницьких послуг в митній сфері, удосконалити діяльність митних брокерів та митних перевізників в нашій державі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року № 55-XII // Відомості Верховної Ради Української РСР – 1990. – № 31. – Ст. 429.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-22. – Ст. 144.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР . – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122.
5. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 року № 1970-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 16. – Ст. 203.
6. Митний кодекс України від 11 липня 2002 року № 92-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39. – Ст. 288.
7. Таможенный Кодекс Европейского Сообщества: Утвержденный Регламентом Совета 12 октября 1992 року № 2913/92 // www.ipprolaw.com.
8. Таможенный кодекс Российской Федерации от 28 мая 2003 года № 61-ФЗ.- М.: “ Феникс”, 2003. – 253с.
9. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356
10. Основи митних законодавств держав-учасниць співдружності незалежних держав. Прийняті 10 лютого 1995 року // Українська митниця: вчора, сьогодні, завтра. Документальне популярне видання (видання друге, доповнене). – К.: АТ “Книга”, 2000. – 542 с.
11. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2344-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 22. – Ст. 105.
12. Про Державний бюджет України на 2004 рік: Закон України від 27 листопада 2003 року № 1344-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 17-18. – Ст. 250.
13. Про Державний бюджет України на 2005 рік: Закон України від 23 червня 2004 року № 2285-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 7-8. – Ст. 162.
14. Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
15. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV // Відомості

Верховної Ради України. – 2004. – № 9. – Ст. 79.

16. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.

17. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

18. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 року № 1775-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.

19. Про митну справу в Україні: Закон України від 25 червня 1991 року № 1262-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 44. – Ст. 575.

20. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 28 грудня 1994 року № 334/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 4. – Ст. 28.

21. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991 року № 698-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14. – Ст. 168.

22. Про підприємства в Україні: Закон України від 27 березня 1991 року № 887-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 24. – Ст. 272.

23. Про податок на додану вартість: Закон України від 3 квітня 1997 року № 168/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 21. – Ст. 156.

24. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 1 липня 2004 року № 1995-ІV // Голос України. – 2004. - 28 липня.

25. Про внесення змін до Митного кодексу України. – Проект Закону України // Митний брокер. – 2005. - № 1 (92). – С. 13-41.

26. Вимоги, яким повинен відповідати вантажний митний комплекс, автопорт, автотермінал: Затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2003 року № 476 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 32. – С. 1109.

27. Державна програма “Контрабанді-стоп” на 2005-2006 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2005 року № 260 // Орієнтир. –

2005. - № 73. – С. 3.

28. Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 16 серпня 1999 року № 1496 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 2.- С. 173.

29. Перелік документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2001 року № 756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 27. – С. 1212.

30. Перелік органів ліцензування: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 року № 1698 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 46. – С. 56.

31. Перелік платних послуг, що можуть надаватися митними органами: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002 року № 1952 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 52. – С. 23.

32. Положення про вантажну митну декларацію: Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 1997 року № 574 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 24. – С. 89.

33. Положення про надання митним органам України фінансових гарантій щодо обов'язкової доставки товарів до митниць призначення: Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1996 року № 700 // Урядовий кур'єр. – 1996. – 1 липня.

34. Положення про надання фінансових гарантій митним органам незалежними фінансовими посередниками щодо обов'язкової доставки товарів до митниць призначення: Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 1996р. № 1216 // Урядовий кур'єр. – 1996. – 22 жовтня.

35. Порядок відкриття і ліквідації магазинів безмитної торгівлі: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1089 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – С. 750.

36. Порядок організації митних аукціонів, реалізації товарів і транспортних засобів на митних аукціонах, товарних біржах або через підприємства то-

ргівлі, а також розпорядження окремими видами товарів, що не підлягають реалізації: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 607 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 33. – С. 1184.

37.Порядок продажу товарів безмитними магазинами: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 1998 року № 984 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 26. – С. 951.

38.Порядок формування, ведення і користування відомостями ліцензійного реєстру та подання їх до Єдиного ліцензійного реєстру: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України 8 листопада 2000 року № 1658 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – С. 1937.

39.Про запровадження ліцензії єдиного зразка для певних видів господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2000 року № 1719 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 47. – С. 2035.

40.Про ставки митних зборів: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 1997 року № 65 // Урядовий кур'єр. – 1997. – 30 січня.

41.Про термін дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри та порядок зарахування плати за її видачу: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2000 року № 1755 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 48.- С. 674.

42.Про надання повноважень Державній митній службі України на затвердження нормативно-правових актів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 року № 700 // www.liga.net

43.Про схвалення плану заходів щодо виконання у 2002-2005 роках Комплексної програми утвердження України як транзитної держави у 2002-2010 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 року. № 659 // www.liga.net.

44.Про заходи щодо впорядкування розрахунків за договорами, що укладають суб'єкти підприємницької діяльності України: Указ Президента України від 4 жовтня 1994 року № 86/94 // Урядовий кур'єр. – 1994. – 8 жовт-

ня.

45. Про заходи щодо запровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 32. – С. 94.

46. Про заходи щодо підвищення ефективності діяльності митної служби України: Указ Президента України від 24 жовтня 2003 року №1209/2003 // Урядовий кур'єр . – 2003. – 28 жовтня.

47. Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва: Указ Президента України від 12 травня 2005 року № 779/2005 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 49. – Ст. 3049.

48. Про серйозні недоліки в роботі Державної митної служби України: Указ Президента України від 24 жовтня 2003р. № 1208/2003 // Урядовий кур'єр. – 2003. – 28 жовтня.

49. Інструкція про Порядок заповнення вантажної митної декларації: Затверджена Наказом Державної митної служби України від 9 липня 1997 року № 307 // www.liga.net

50. Інструкція про порядок зарахування, обліку і використання коштів, одержаних від плати за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності: Затверджена Наказом Ліцензійної палати України Міністерства фінансів України та Державної митної служби України від 11 вересня 1998 року № 574/3014 // www.liga.net.

51. Ліцензійні умови провадження посередницької діяльності митного перевізника: Затверджені Наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Державної митної служби України від 25 березня 2004 року № 34/212 // www.liga.net

52. Методичні рекомендації про порядок підготовки, надання для державної реєстрації, відміни, обліку і зберігання нормативно – правових актів митних органів України: Затверджені Наказом Державної митної служби України від 8 липня 2003 року № 441 // www.liga.net

53. Положення про вантажну митну декларацію: Затверджено Наказом

Державної митної служби України від 9 вересня 1997 року № 415
//www.liga.net

54. Положення про відкриття та експлуатацію митних ліцензійних складів: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 31 грудня 1996 року № 592 // www.liga.net

55. Положення про діяльність митних брокерів на території України: Затверджено Наказом Державного митного комітету України від 4 вересня 1992 року № 173 // www.liga.net

56. Положення про діяльність підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 22 липня 1997 року № 340 // www.liga.net

57. Положення про зону митного контролю: Затверджено наказом Державного митного комітету України від 6 травня 1995 року № 198 // www.liga.net.

58. Положення про надання незалежними фінансовими посередниками фінансових гарантій митним органам при митному оформленні товарів, що ввозяться за попередньою митною декларацією: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 29 липня 1998 року № 447 //www.liga.net

59. Положення про порядок допущення дорожніх транспортних засобів до перевезень вантажів під митними печатками і пломбами із застосуванням книжки МДП: Затверджено Наказом Державного митного комітету України від 6 березня 1995 року № 82 //www.liga.net.

60. Положення про порядок контролю за переміщенням товарів та інших предметів між митницями на території України: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 4 квітня 1997 року № 150 // www.liga.net

61. Положення про порядок митного оформлення перевезень товарів та інших предметів між митницями по території України: затверджено Наказом Державного митного комітету України від 27 вересня 1993 року № 246 // www.liga.net

62. Положення про порядок митного оформлення несупроводжуваного багажу, що переміщуються через митний кордон України: Затверджено Нака-

зом Державної митної служби України від 8 жовтня 1999 року № 645 //www.liga.net

63. Положення про порядок надання повноважень гаранта страховим організаціям і банкам: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 17 травня 1997 року № 211 //www.liga.net

64. Положення про порядок проведення ідентифікаційного огляду товарів та інших предметів декларантом: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 1 квітня 2002 року № 174 //www.liga.net

65. Положення про склади тимчасового зберігання: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 7 жовтня 2003 року № 674 //www.liga.net

66. Положення про Центральне митне управління лабораторних досліджень та експортної роботи: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 29 березня 2004 року № 220 // www.liga.net

67. Порядок взаємодії митниць і залізниць України при переміщені через митний кордон товарів та інших предметів у вантажних залізничних поїздах: Затверджений Наказом Державної митної служби України та Міністерства транспорту України від 30 березня 2001 року № 231/174 // www.liga.net

68. Порядок відкриття вантажного митного комплексу, автопорту, авто-терміналу: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 20 жовтня 2003 року № 703 // www.liga.net

69. Порядок видачі ліцензії на проведення посередницької діяльності митного перевізника: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 6 квітня 2004 року № 243 // www.liga.net

70. Порядок заповнення граф вантажної митної декларації відповідно до митних режимів експорту, імпорту, транзиту, тимчасового ввезення (вивезення), митного складу, магазину безмитної торгівлі: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 30 червня 1998 року № 380 //www.liga.net

71. Порядок заповнення й використання Картки відмови: Затверджений

Наказом Державної митної служби України від 24 квітня 1999 року № 239 // www.liga.net

72. Порядок зберігання підприємствами товарів та інших предметів, ввезених на митну територію України, під митним контролем: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 5 січня 1999 року № 4 // Офіційний вісник України. – 1999.-№ 5. – С. 19.

73. Порядок здійснення митного контролю й митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 20 квітня 2005 року № 314 // www.liga.net

74. Порядок роботи складу митного органу: Затверджений Наказом Державної митної служби України від 5 грудня 2003 року № 835 // www.liga.net

75. Про визначення Переліку місць прибуття автотранспорту: Наказ Державної митної служби України від 15 листопада 1999 року № 721 // www.liga.net

76. Про видачу ліцензії на провадження посередницької діяльності митного перевізника: Наказ Державної митної служби України від 16 квітня 2004 року № 266 // www.liga.net

77. Про внесення змін та доповнень до Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародні перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП: Наказ Державної митної служби України від 5 березня 2004 року № 172 // www.liga.net

78. Про заходи щодо впорядкування митного оформлення вантажів: Затверджені Наказом Державного митного комітету України від 22 травня 1996 року № 221 // www.liga.net

79. Про перереєстрацію свідоцтв про визнання підприємств декларантами. Наказ Державної митної служби України від 11 лютого 2000 року № 75 // www.liga.net

80. Про посилення контролю за діяльністю підприємств, що надають

посередницькі послуги в галузі митної справи: Наказ Державної митної служби України від 9 червня 2004 року № 429 // www.liga.net

81. Про створення Громадської ради при Держмитслужбі України: Наказ Державної митної служби України від 15 грудня 2004 року № 894 // www.liga.net

82. Специфікації формату обміну даними: Затверджені Наказом Державної митної служби України від 9 квітня 2005 року № 275 // www.liga.net

83. Тимчасове положення про порядок відкриття, функціонування та контролю за діяльністю магазинів безмитної торгівлі: Затверджено Наказом Державної митної служби України від 18 липня 1997 року № 336 // www.liga.net

84. Про анулювання ліцензій на провадження посередницької діяльності митного перевізника: Лист Державної митної служби України від 1 квітня 2005 року № 25/2-9-19/3397-ЕП // www.liga.net

85. Про введення в дію п. 1 розділу 1 Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про підприємництво””: Лист Державної митної служби України від 27 березня 1998 року № 10/6 – 596-ЕП // www.liga.net

86. Про видачу ліцензій на провадження посередницької діяльності митного перевізника: Лист Державної митної служби України від 26 квітня 2004 року № 25/2-9-16/5239 – ЕП // www.liga.net

87. Про господарську діяльність митних брокерів у пунктах пропуску: Лист Державної митної служби України від 10 грудня 2002 року № 11/4 –09-12190 // www.liga.net

88. Про діяльність вантажних митних комплексів, автопортів, автотерміналів: Лист Державної митної служби України від 11 травня 2005 року № 11/1-9/5150 – ЕП // www.liga.net

89. Про здійснення декларування філіями і представництвами підприємств, що отримали свідоцтво про визнання підприємства декларантом: Лист Державної митної служби України від 4 квітня 1999 року № 10/1-1025 // www.liga.net

90. Про оплату за проведення навчання осіб митних брокерів: Лист Державної митної служби України від 19 травня 1997 року № 11/6 – 4467 // www.liga.net

91. Про оподаткування товарів в залежності від обраного митного режиму: Лист Державної митної служби України від 6 січня 2004 року № 11/5-15-4 – ЕП // www.liga.net

92. Про опрацювання та надання пропозицій до Ліцензійних умов провадження посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника: Лист Державної митної служби України від 25 жовтня 2002 року № 11/4-09-10044 // www.liga.net

93. Про розміри зборів за перереєстрацію свідоцтв про визнання підприємства декларантом: Лист Державної митної служби України від 23 листопада 1998 року № 010/1413 // www.liga.net

94. Роз'яснення щодо відкриття філій підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору: Лист Державної митної служби України від 26 травня 1998 року № 10/1 – 1088-ЕП // www.liga.net

95. Щодо ліцензування господарської посередницької діяльності митного брокера та митного перевізника: Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Державної митної служби України від 28 вересня 2001 року № 2-431-955/5894 // www.liga.net

96. Великий тлумачний словник української мови / Уклад. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь, ВТФ "Перун", 2003. – 1440 с.

97. Вивчаємо митне законодавство. Тематичні завдання. Тести: Посібник / За заг. ред. О.Б. Єгорова. – Одеса: ЗАТ "ПЛАСКЕ", 2004. – 272 с.

98. Експорт. Імпорт. Транзит: Митне оформлення товарів / Упорядник О.В. Старцев. – 2-ге вид., допов. і онов. – К.: Істина, 2001. – 400 с.

99. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / за ред. Дяківа Р. та ін. – К.: Міжнародна економічна фундація – 2000. – 465 с.

100. Загальна теорія держави і права / За редакцією академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора В.В. Копейчикова. – К.: Юрін-

ком Інтер, 1997. – 396 с.

101. Коментар до Митного кодексу України / За ред. П.В. Пашка, М.М. Каленського. – К.: Юстиніан, 2004. – 736с.

102. Митна справа: Словник-довідник. – Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. – 463с.

103. Митна справа в Україні (Митний кодекс та інші правові акти). – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 368с.

104. Митне право: навчальний посібник для студентів юрид. вузів та факультетів. – К.: ТП Прес, 2003. – 224с.

105. Митне право України. Посібник / За загальною ред. доцента, к.ю.н., Р.Б. Шишки. – Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2001. – 180с.

106. Новий словник української мови у 4-х томах, том 3-й / укл. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. – К.: Видавництво „Аконіт”, 1999. – 927с.

107. Основи митної справи. Навч. посібник / П.В. Пашко. – К.: Т-во “Знання”, 2002. – 268с.

108. Основи митної справи: навчальний посібник / За заг. ред. Ю.П. Соловкова, П.В. Пашка. – Х.: Вид. група „РА – Каравела”, 2000. – 320с.

109. Перемещение товаров под таможенным контролем. – Изд. 2-е, испр., доп. – М.: Фирма „Благовест – В”, Центр экономики и математики, 2001. – 208с.

110. Правові основи митної справи в Україні: Навч посіб. – К.: КНЕУ, 2001. – 226с.

111. Таможенный брокер / Под общей редакцией начальника Северо-западного таможенного управления Российской Федерации В.А.Шамахова и начальника Санкт-Петербургской таможни В.Г. Еременко. – С.-П.: АО „Нева-Терминал”, 1998. – 584с.

112. Таможенный валютный контроль в сфере внешнеэкономической деятельности. – Ростов-на-Дону: „Фенікс”, 1997. – 384с.

113. Таможенный энциклопедический справочник. – М.: Летописец,

1999. – 832с.

114. Таможенное законодательство Украины (Сборник нормативных актов). – Х.: ООО „Одиссей”, 2000. – 608 с.

115. Таможенное право / Отв. ред. д.ю.н., проф. А.Ф. Ноздрачев. – М.: Летописец, 1998. – 406 с.

116. Таможенно-тарифное регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине. Сборник нормативных документов. Составители: И.П. Ромусь, С.Н. Кульбачная. – К.: Издательство „Блиц-Информ”, 1996. – 336 с.

117. Украинская таможня: Справочник / Сост. М.С. Муравьев. – К.: Либра. – 1995. – 504с.

118. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / Під заг.ред. А.І. Кредісова. – К.: АТ „Август”, 2000. – 283 с.

119. Фінансово-правова доктрина постсоціалістичної держави. Міжнародна наукова конференція. – Чернівці, 2003. – С. 70-77.

120. Хозяйственный кодекс Украины: Комментарий / Под общей ред. проф. Н.А. Саниахметовой. – Х.: ООО „Одиссей”, 2004. – 840 с.

121. Хозяйственное право Украины: Учебник / В.К. Мамутов, Г.Л. Знаменский, К.С. Хахулин и др.; Под ред. Мамутова В.К. – К.: Юринком Интер, 2002. – 912с.

122. Цивільний кодекс України: Коментар / За заг. ред. Є.О. Харитонова, О.Н. Халітенко. – Одеса: Юридична література, 2003. – 1080 с.

123. Підсумки роботи у 2004 році. Інформаційно-аналітичний збірник. – К.: ДМС України, 2004. – 185с.

124. Аналітичний матеріал та листування Асоціації митних брокерів України з Державною митною службою України за 2003– 2005 рр. – К.: ДМС України, 2005. – 204 с.

125. Бандурка О.М. Основи управління в органах внутрішніх справ (теорія, досвід, шляхи удосконалення). – Х.: Основа, 1996. – 398с.

126. Барамзин С.В. Управление качеством таможенной деятельности. – М.: Книга и бизнес, 2001. – 461с.

127. Бабровник С.В., Богінич О.Л. Система законодавства України: актуальні проблеми та перспективи розвитку: Інститут держави і права ім. Корещького. – К.: Наукова думка, 1994. – 58с.
128. Владимиров К.Н. Митне регулювання. Навчальний посібник. – Херсон: 2002. – 293с.
129. Глазунова Н.И. Система государственного управления. – М.: БЕК, 2002. – 446с.
130. Голощапов Н.А. Таможенный словарь справочник участника внешнеэкономической деятельности / Под ред. В.И.Осипова. – М.: ВИКИНГ, 2000. – 274с.
131. Гребельник О.П. Основи митної справи: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 600с.
132. Гребельник О.П. Митно-тарифна політика за умови трансформації економічної системи: Монографія. – К.: Нац.тор. – екон. ун-т., 2001. – 488с.
133. Дахно И.И. Патентно-лицензионная работа. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 193с.
134. Деркач Л. Українська митниця: вчора, сьогодні завтра. Документально-популярне видання (друге, доповнене). – К.: Видавництво „Істина”, 2000. – 542с.
135. Дудчак В.І., Мартинюк О.В. Митна справа: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 310 с.
136. Егоров А.Б., Шейко А.П. Энциклопедия таможенного дела: В 2т. – Львов: Мета, 1996. – 796с.
137. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001. – 248с.
138. Кармич Б.А. Державно – правовий механізм митної політики України. – Одеса: „Астропринт”, 2000. – 206с.
139. Качалов В.И., Качалова О.В. Юридический словарь-справочник. – М.: ИКФ „Экмос”, 2002. – 192с.
140. Ківалов С.В., Кармич Б.А. Митна політика України: Підручник. –

Одеса: Юридична література, 2001. – 256с.

141. Кивалов С.В. Организационно-правовые основы осуществления таможенного дела Украины. – Одеса: Юридическая література, 1995. – 127 с.

142. Колпаков В.К. Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 736с.

143. Назаренко В.М., Назаренко К.С. Таможенное оформление международных грузоперевозок: Практичное пособие. – М.: Издательство „Екзамен”, 2002. – 384с.

144. Петров О.П. Тлумачний митний словник-довідник. – Одеса: ЗАТ „ПЛАСКЕ”, 2005. – 592с.

145. Підпригора О.А., Сумін В.О., Підпригора О.О. Цивільне право України. – К.: Вентурі, 1997. – 347с.

146. Сандровський К.К. Таможенное право в Украине: учебное пособие для студентов юрид. вузов и факультетов. – К.: Вентури, 2000. – 208с.

147. Саніахметова Н.О. Підприємницьке право: Суб’єкти підприємництва. Навч. посібник. – К.: А.С.К., 2001. – 704 с.

148. Саніахметова Н.А. Юридический справочник предпринимателя. – Харьков: ООО „Одиссей”, 2002. – 651с.

149. Студеникина М.С. Государственный контроль в сфере управления. – М.: Юридическая литература, 1974. – 256с.

150. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.

151. Терещенко С. Основи митного законодавства України. Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник для студентів вищих та серед. спец. навч. закл. – К.: АТ „Август”, 2001. – 422с.

152. Терещенко С.С. Конвенция о договоре международной дорожной перевозки (КДПГ): теория и практика. Справочное пособие таможенному брокеру. – К.: АТ „Август”, 2004. – 72с.

153. Терещенко С., Науменко В. Основи митного законодавства в Україні. – К.: АТ „Август”, 1999. – 298с.

154. Тимошенко Н.В. Таможенное регулирование ВЭД. – М.: Бератор Пресс, 2003. – 304с.
155. Харитонов Е.О., Саниахметов Н.А. Гражданское право. – К.: Истина, 2001. – 506с.
156. Шемшученко Ю.С. Законодавство. Юридична енциклопедія: В 6т. / Ред. кол.: Ю.Шемшученко (голова ред. к.) та ін. Т.2. – К.: „Укр. Енцикл.“, 1998. – 499с.
157. Шишка Р.Б., Сергієнко В.В. Митне право України: Навч. посібник. – Харків: Еспада, 2002. – 296с.
158. Авер'янов В. Адміністративна реформа і правова наука // Право України. – 2002. – №5. – С.20-23.
159. Авер'янов В. До питання про поняття так званих „управлінських послуг” // Право України. – 2002. – № 6. – С.125-127.
160. Авер'янов В. Реформування Українського адміністративного права – черговий етап // Право України. – 2000. – № 7. – С. 6-8.
161. Авер'янов В.Б. Державне управління у змісті предмета адміністративного права // Вісник Академії правових наук України. – 2004. – № 2. – С. 139-149.
162. Барицька О.І. Митний перевізник: новий статус для нових можливостей // Митна газета. – 2004. – № 14.
163. Безкоровайна І.В. Договір доручення в митній справі України // Митна справа. – №1. – 2005. – С. 88-95.
164. Безкоровайна І.В. Договірні засади діяльності митного перевізника // Митна справа. – № 2. – 2005. – С. 54-60.
165. Безкоровайна І.В. Договір комісії в митній справі України // Митна справа. – 2004. – № 6. – С. 40-46.
166. Бондаренко І.О. На шляху до європейських стандартів: електронне декларування // Митна справа. – 2005. – № 1. – С. 51-57.
167. Бондаренко І.О. Некваліфікований митний брокер – головний біль і митника, і підприємця // Митниця. – 2004. – № 2(7). – С.20-21.

168. Бондаренко І.О. Посередництво в галузі митних відносин: чинне й перспективне законодавство // Митна справа. – 2005 - №2. – С. 49-53.
169. Бондаренко І.О. Послуги в галузі митної справи // Митна справа. – 2004. – №6.–С.46-53.
170. Будаков А.Ю. Митний кодекс України в системі законодавства України з питань митної справи // Митниця. – 2003. – №1(2). – С. 12-14.
171. Будаков А.Ю., Довгих О.А. Деякі питання регулювання діяльності митних органів // Митна справа. – 2001. – № 6. – С. 9-12.
172. Васильєва В. Поняття та особливості посередницьких договорів // Право України. – 2004. – №12. – С. 42-44.
173. Волков А.Н. Зміни до Митного кодексу України: шаг на зустріч підприємцям чи навпаки? // Митний брокер. – 2005. – №1. – С.6-7.
174. Гаращук В. Управлінські послуги – новий інститут чи нова помилка? // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – №7. – С. 109 – 114.
175. Голосніченко І. Правове регулювання надання державних управлінських послуг та вирішення адміністративних спорів // Право України. – 2003. – №10 – С. 86-90.
176. Горьова С. Класифікація норм адміністративного права: проблеми методології // Право України. – 1998. – №12. – С. 43-45
177. Государський А.В. Митна служба, як головний фактор захисту економічної незалежності України // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 6-9.
178. Грабовський О. Законодавчій базі чіткість і визначеність // Діловий вісник. – 1996. – №3. – С. 14-15.
179. Грушинський І. Роль договору у формування підприємницьких відносин // Право України. – 2000. – №2. – С. 36-38.
180. Давиденко Л. Надання митних послуг громадянам // Митна справа. – 2003. – № 1. – С. 47-52.
181. Давиденко Л. Кодекс новий – проблеми старі // Митна справа. – 2004. – № 2. – С. 30-36.
182. Додин Е.В. Организационно-правовое обеспечение таможенного

дела в Украине // Митна справа. – 2005. – № 1. – С. 3-9.

183. Додін Є.В. Розробка та прийняття митного законодавства в сучасній українській державі // Митна газета. – 1998. – № 14.

184. Додин Е.В. Функции и формы деятельности таможенных органов Украины // Митна справа. – 2003. – № 5. – С. 7-19.

185. Дьомін Ю. Митне оформлення транспортних засобів фізичних осіб: Проблеми що при цьому виникають // Право України. – 1999. – №5. – С. 28-31.

186. Дьомін Ю. Поняття та місце митного контролю в системі функцій української держави // Право України. – 2003. – №8. – С. 40-44.

187. Дудченко В. Адміністративний договір, як різновид публічно-правового договору (деякі теоретичні аспекти) // Актуальні проблеми держави і права. – ОНЮА. – 2001. – № 4. – С.69-72.

188. „Єдине вікно” – митниці // Урядовий кур’єр. – 2005. – 25 травня. – С.1.

189. Золотникова Н.С. Місце договору транспортного експедирування серед інших договорів про надання послуг // Митна справа. – 2004. – № 3.– С. 42-47.

190. Как стать мастером своего дела // Торгово-промышленные новости. – 1998. – 25 июля – 7 августа.

191. Ківалов С.В. Митне право зарубіжних країн // Митна справа. – 2002. – №5. – С. 5-8.

192. Ківалов С.В. Митне право: система та динаміка розвитку // Митна справа. – 2002. – №1. – С. 3-6.

193. Ківалов С.В. Правове регулювання принципів, функцій та форм митної політики // Митна справа. – 2001. – №5. – С. 5-8.

194. Ківалов С.В., Кормич Б.А. Митна політика та національна безпека // Митна справа. – 2001. – №4. – С. 3-5.

195. Коліушко І., Тимошук В. Управлінські послуги – новий інститут адміністративного права // Право України. – 2001. – №5. – С.30-34.

196. Коросташова І.М. Організаційно-контрольні правовідносини у митній службі України: поняття та структура // Митна справа. – 2005. – №1. – С. 30-35.
197. Ластовецький А. Вдосконалення державного регулювання підприємництва у ракурсі адміністративної реформи // Право України. – 2002. – № 6. – С. 18-24.
198. Ластовецький А. Загальна характеристика законодавства у сфері підприємницької діяльності та основні тенденції його розвитку // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 7. – С. 3-5.
199. Ластовецький А. Колізії у законодавстві про підприємництво // Право України. – 2002. -№ 9. – С. 46-51.
200. Ластовецький А. Право на підприємницьку діяльність у ракурсі становлення інституту державно-правової охорони конституційних прав і свобод громадян // Право України.-2004.- № 2.- С.43-48.
201. Ластовецький А. Спрощення комплексу дозвільно-реєстраційних процедур держави щодо підприємництва // Підприємництво, господарство і право. – 2003.- № 10.- С.17-21.
202. Ластовецький А. Систематизація законодавства про підприємництво // Віче: Теоретичний і громадсько-політичний журнал. Засновник Верховна Рада України. - 2004. – №2(107). – С. 69-77.
203. Ларіонова О.А. Митний брокер! Будь готов... до любых ліцензійних умов // Митний брокер. – 2004. – № 10(89). – С. 73-83.
204. Лисогор Н. Зміни у законодавстві про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності. Коментар до законодавства // Право України. – 2004. – № 1. – С. 71-73.
205. Малиновська В. Договори у сфері підприємницької діяльності та їх ознаки // Право України. – 2001. - №11. – С. 103-105.
206. Мельник О. „Єдине вікно” – підприємництву підмога // Урядовий кур'єр. – 2005. – 7 червня. – С. 14.
207. Миланко О. Розвиток підприємництва в Україні // Юридичний ві-

сник України. – 2005. – №1. – С. 7

208. Настюк В.Я. Держмитслужба України – провідний орган у забезпеченні реалізації митної політики // Митна справа. – 2002. – №1. – С. 16-19.

209. Ніколаєва Л. Вдосконалення митного регулювання – передумова вступу України до Світової організації торгівлі // Право України. – 1999. – №11. – С. 9-12.

210. Опришко В.Ф. Законодавство України відповідатиме міжнародному праву // Голос України. – 1998. – 22 вересня.

211. Осетинська Г. Законодавча регламентація зобов'язань з надання послуг за участю споживачів // Право України. – 2003. – №11. – С. 130-132.

212. Павлов А.П. Правові та історичні передумови організації митної справи в Україні // Митна справа. – 2002. – №5. – С. 31-33.

213. Пастух І.Д. Деякі аспекти ліцензування підприємницької діяльності // Митна справа. – 1999. – №2. – С. 45-48.

214. Пастух І.Д. Критерії ліцензування підприємницької діяльності // Право України. – 2000. – №5. – С. 33-34.

215. Пастух І.Д. Підстави відмови у видачі ліцензії на здійснення окремих видів підприємницької діяльності // Право України. – 2000. – №9. – С. 37-39.

216. Пахомов І. Адміністративна реформа: предмет реформування // Право України. – 2004. – №3. – С. 22-24.

217. Петренко В. „Єдине вікно” позбавить адміністративного клину // Урядовий кур'єр. – 2005. – 31 травня. – С. 6.

218. Петров М., Завтур Д. Брокерская деятельность на украинской таможене // Юридическая практика. – 2000. – №33(139). – С. 16-18.

219. Петров О. Митний перевізник: затверджено ліцензійні умови діяльності // Митниця. – 2004. – №2(7). – С. 12-13.

220. Піший Ю. Консалтинговий центр: вантажному терміналу – 1 рік // Митниця. – 2003. – №4(5). – С. 30-32.

221. Прес-служба ДМСУ. Держмитслужба України посилила контроль

за діяльністю підприємств, що надають посередницькі послуги в галузі митної справи // Митна газета. – 2004. – № 12.- С. 3-4.

222. Прусс В.М. Удосконалення правового регулювання повноважень митних органів України // Митна справа . – 2005. – №1. – С. 16-20.

223. Саніахметова Н. Поняття суб`єктів підприємницької діяльності // Право України. – 2001. – №9. – С. 28-33.

224. Світлак І. Представництво в галузі митної справи // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2004. – №2. – С. 109-116.

225. Світлак І., Шкарупа В. Нормативно-правове регулювання діяльності митних брокерів та митних перевізників // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2004. – №4. – С. 220-225.

226. Світлак І. Взаємодія митних брокерів та митних перевізників з митними органами України // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2004. – №5. – С. 194-199.

227. Селіванов В., Діденко Н. Правова природа регулювання суспільних відносин // Право України. – 2000. – №10. – С. 10-11.

228. Соловков Ю. Служба, яка працює без вихідних // Урядовий кур'єр. – 1998. – 20 січня. – С.2.

229. Степанюк С.А. Управлінські послуги в галузі митної справи // Митний брокер. – 2003. – №1. – С. 26-29.

230. Тимошук В. Адміністративне право в контексті європейського вибору України (з міжнародної конференції) // Право України. – 2004. – №3. – С. 25-28.

231. Тищик Б. Історія митної справи в Україні // Право України. – 1999. – №10. – С. 19-23.

232. Труш І. Закон України „Про підприємства” потребує вдосконалення // Право України. – 2003. – №3. – С. 112-113.

233. Федотов О.П. Взаємодія Державної митної та Державної податкової служб України при проведенні контролю за експортними операціями // Митна справа. – 2005. – №1. – С. 11-21.

234. Шатило В.А. Правовой статус перевозчика согласно положениям Та-

моженого кодекса України 2002 года // Митна справа. – 2003. – №2. – С. 33-38.

235. Шемшученко Ю.С. Теоретичні засади концепції розвитку законодавства України // Право України. – 1996. – №8. – С. 3-6.

236. Шостак Л., Шкарупа В. Поняття та юридичний зміст ліцензування // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2004. – №2 (24). – С. 130-134.

237. Шпомера А. Ліцензування як засіб державного регулювання господарської діяльності // Право України. – 2004. – №2. – С. 55-59.

238. Customs Co-operation Council / Report on the Activities of the Council (July 1987 to June 1988) / Brussels, 1988.

239. Customs Areas of the World. Dep. Of Ecom. And Social Affairs. United Nations. New York, 1989, Statistical Papers. Series M. № 30 / Rev 2. p. 3.

240. Theory of customs unions / EL Agraа A. M., Jones A.J. / Of ford, 1981.